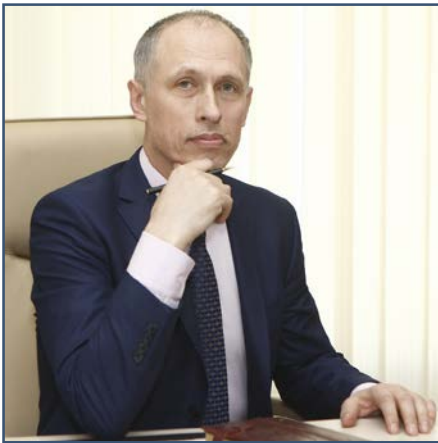

НОТАРІАТ УКРАЇНИ

№ 1-2 (червень) 2017

Загальнодержавний науково-практичний журнал

ЖУРНАЛ «НОТАРІАТ УКРАЇНИ» – ПРОФЕСІЙНЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НОТАРІУСІВ

Коли знамениту французьку актрису Фанні Ардан запитали, чому її донька не присвятила себе мистецтву, як її мати, а обрала професію юриста, та здивовано відповіла: «А утверджувати в суспільстві незаперечне, що право є добром і справедливістю, хіба це не мистецтво?..»

Любі читачі, перед вами журнал, який має оновлений вигляд та змістовне наповнення, створений для нотаріусів з метою інформування нотаріальної спільноти про діяльність Нотаріальної палати України, її органів, висвітлення актуальних питань нотаріату, підвищення професійного рівня нотаріусів тощо.

Щодня до нотаріуса звертаються громадяни з різними питаннями, вони потребують поради та допомоги. Нотаріус є не лише фахівцем у галузі права: його знання не обмежуються теорією права, а сягають граней багатьох суспільних наук: психології, соціології, мовознавства, економіки тощо.

Знати юридичні норми, вміти застосовувати, аналізувати і робити відповідні висновки – сьогодні це важливо для кожного нотаріуса. Наділений державою відповідними повноваженнями, він має високу відповідальність перед суспільством. Бути поінформованим, а отже озброєним – завдання для тих, хто сьогодні стоїть на сторожі закону і права.

Видання «Нотаріат України» відроджується і запрошує вас, шановні нотаріуси, до його творення та оновлення, стати не тільки читачами, а й авторами цікавих і корисних матеріалів. На його сторінках створити майданчик для спілкування з колегами та обговорювати актуальні проблеми нотаріату, вести дискусії.

Будемо вдячні за пропозиції, зауваження та рекомендації, статті. Надсилайте їх на електронну адресу: press.npu@gmail.com.

ШАНОВНІ НОТАРІУСИ, ДОРОГІ ДРУЗІ!

Підводячи підсумки першого року обрання мене на посаду президента Нотаріальної палати України, я з певністю можу сказати, що нотаріат України відроджує у собі вагоме почуття єдиної згуртованої професійної родини, де один одному – товариш. Кожен з нас переконався, що сила в єдності: нашої з вами, нотаріальної спільноти з органами державної влади, з пресою та громадськістю.

Рік видався доленосним для нас: відбулися зміни в Статуті Нотаріальної палати, обрано керівні органи, сформовано комісії та налагоджено роботу апарату.

У співпраці профільних комісій НПУ з відділом аналітично-методичного забезпечення та інформаційної діяльності підготовлено 19 методичних матеріалів та опрацьовано майже 25 законопроектів і підзаконних нормативно-правових актів з подальшим внесенням їх на розгляд до комітетів Верховної Ради України та Міністерства юстиції України тощо. Нотаріуси активно представляють організацію на міжнародних заходах, у відносинах з Міжнародним союзом нотаріату, її робочими органами та комісіями, беруть активну участь у спортивних змаганнях.

Ми разом з вами обрали найкращих представників професії до вищих кваліфікаційних комісій та створили міцну платформу для розв'язання проблемних питань, що стосуються нотаріальної діяльності. Наша організація зміцнює свій авторитет як серед органів державної влади, так і на місцях. Відділення НПУ плідно працюють заради утвердження незаперечного, що в Україні нотаріус – це професіонал з глибоким почуттям відданості справі. Мені приємно констатувати, що наш діалог є конструктивним, а рішення, які приймаються колегіально на засіданнях Ради НПУ, – зваженими і поміркованими.

Журнал «Нотаріат України» виходить у новому форматі, та, сподіваюсь, стане платформою для спілкування нотаріальної спільноти, сприятиме висвітленню, та розв'язанню проблемних питань, що виникають в діяльності нотаріусів.

Видання буде цікавим та корисним для Вас, шановні колеги!

З повагою, Володимир Марченко

ЗМІСТ

Самоврядування

ВОЛОДИМИР МАРЧЕНКО:

«Нотаріальна спільнота
об'єдналася задля
позитивних змін в професії»

ВІДДІЛЕННЯ НПУ

12

КОМІСІЇ НПУ

13

АПАРАТ НПУ

23

Новини

НОТАРІУСИ ЄС

обговорили актуальні загрози для професії

ЗАСІДАННЯ РАДИ НПУ

Обрано склад вищих кваліфікаційних комісій

ЗАХИСТ ПРАВ ВПО:

НПУ долучилася до роботи робочої групи

«ЗАКОН І БІЗНЕС»

став інформаційним партнером НПУ

ЛЮДМИЛА САДИХОВА

стала експертом форуму ААУ з цивільного права та
процесу «Київська весна»

ПРЕЗИДЕНТ НПУ ВОЛОДИМИР МАРЧЕНКО

взяв участь у круглому столі «Захист прав власності»

ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ

Blockchain в нотаріаті говорили з експертами в НПУ

НОТАРІАЛЬНИЙ ЕКСПРЕС

«Київ – Таллінн – Рига – Вільнюс»

ЕКСПЕРТИ ОБГОВОРИЛИ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

захисту прав кредиторів під час круглого столу

24-32

Міжнародне співробітництво

СПІВПРАЦЯ НПУ З МСЛН:

досвід та перспективи
розвитку

33

Актуальне інтерв'ю

35

Авторська колонка

ОЛЬГА ОНИЩУК:

«У відносинах
«нотаріус-клієнт»
між нами завжди закон»

ПОЗАСУДОВІ СПОСОБИ ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ПРЕДМЕТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

41

Міжнародне співробітництво

39

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ НПУ:

вивчення досвіду
впровадження Е-нотаріату
в країнах Балтії

Нотаріальний практикум

Як оформити спадщину за відсутності оригіналу Держакта на право власності на земельну ділянку

Чи дійсний Держакт на право власності на земельну ділянку, виданий після смерті спадкодавця?

Пенсійний збір при купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва.

Деякі питання нотаріального діловодства

Щодо можливості нотаріуса бути учасником (засновником) господарського товариства

Реєстраційні дії

Ставки адмінзбору за 2017 рік за реєстрацію речових прав

Ставки адмінзбору за реєстрації юридичних осіб, ФОП та громадських формувань

Документи

Щодо доступу до нотаріальних документів, які складають нотаріальну таємницю (Лист НПУ від 12.05.2017 №29/5)

Щодо інформаційного забезпечення нотаріусів (Лист НПУ від 06.04.2017 № 23/2)

Щодо роботи Єдиного реєстру боржників (Лист ДП «Національні інформаційні системи» від 04.04.2017 № 1502/08.2-14)

Щодо строків розгляду запитів нотаріусів (Лист Департаменту з питань реєстрації КМДА від 31.03.2017 № 074/06/2-663)

Щодо змін до порядку оподаткування спадщини/ дарунків (Інформаційний лист НПУ від 23.03.2017 р.)

Щодо отримання інформації про зареєстрованих у житловому приміщенні осіб (Інформаційний лист НПУ від 15.03.2017)

43-48

51-62

Бібліотека нотаріуса

Єдина нотаріальна практика: методичні рекомендації, правові позиції за 2016 рік

Взаємодія нотаріуса із засобами масової інформації

Доступ до нотаріальних документів, проведення обшуку приміщення нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса. Допит нотаріуса

«Податки та збори у нотаріальній діяльності: законодавство та судова практика»

Захист прав нотаріусів при блокуванні доступу до Державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяжень

Сторінка відпочинку

АНЕКДОТИ ТА АФОРИЗМИ

63-64

ВОЛОДИМИР МАРЧЕНКО: «НОТАРІАЛЬНА СПІЛЬНОТА ОБ'ЄДНАЛАСЯ ЗАДЛЯ ПОЗИТИВНИХ ЗМІН В ПРОФЕСІЇ»

**22 квітня виповнився рік, як мені довірили
нотаріальне самоврядування в Україні.**

Він був випробувальним для нотаріальної спільноти і одночасно доленосним. Відбулися два з'їзди нотаріусів України, обрано керівний склад НПУ, сформовано і діє його апарат, приведено відповідно до норм законодавства установчі документи організації, налагоджено роботу комісій, врегульовано питання розподілу доходів та уточнено розмір членських внесків для приватних та державних нотаріусів.

Ми взяли високий старт у законопроектній діяльності, співпрацюючи з Адміністрацією Президента України, Верховною Радою, Міністерством юстиції та іншими міністерствами. Тільки за цей рік нами опрацьовано і подано до профільних комітетів ВР України 25 нормативних документів: як законопроектів, так і пропозицій щодо внесення змін. Вони стосуються як захисту конституційних прав та інтересів громадян, так і реформування нотаріату, вдосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності нотаріусів.

Нотаріальна палата долучається до роботи практично над кожним нормативно-правовим документом, що знаходиться на оп-

рацюванні у Міністерстві юстиції і стосується інтересів нотаріальної спільноти. Вважаю що наша активна співпраця створює міцний плацдарм для втілення у життя необхідних для країни реформ, в тому числі і у професії нотаріусів.

Сьогодні потрібно відповідально ставитися до справ, які робиш, особливо нотаріусам. Переконаний, що у професії мають працювати виключно професі-

онали як за фактом, так і за морально-етичними принципами. В цьому полягає основне завдання Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату, представників до якої ми обрали на засіданні Ради Нотаріальної палати України і новий склад якої запрацює вже у вересні.

Тут варто згадати інформаційні повідомлення про так званих в народі «чорних нотаріусів». Нам прикро це чути. Я особисто

Прес-конференція в ІА «Інтерфакс – Україна», 01 грудня 2016, Київ

✓ Загальні збори нотаріусів м. Києва,
24 лютого 2017 року

висловив точку зору нотаріальної спільноти у своєму інтерв'ю газеті «Закон і Бізнес» (№ 16, 22.04 – 28.04). Нотаріуси завжди були і залишаються на варті закону. Перш ніж вчинити будь-яку нотаріальну дію він подумає, звернеться до закону і за роз'ясненнями, і якщо не буде певен на всі 100%, то радше утримається від вчинення сумнівної дії, ніж ризикуватиме залишитися без заробітку і професії.

Для нас важливо формувати позитивний імідж професії, бути відкритими і прозорими в діяльності, співпрацювати з європейським нотаріатом та міжнародними громадськими організаціями.

В цій царині зроблено чимало. Так, Нотаріальну палату України було представлено на міжнародних конференціях у Грузії та Литві.

Представники української нотаріальної спільноти були у складі

офіційної делегації у Вільнюсі (Литва) в червні, де було підписано Меморандум про співпрацю та обмін інформацією між реєстрами юридичних осіб двох країн.

Вже у листопаді на запрошення литовських колег віце-президент НПУ Ольга Онішук та член комісії НПУ з питань міжнародного співробітництва Сабріна Сабіга взяли участь у святкуванні 450-річчя професії нотаріуса у Литві, що засвідчує підтримку європейським нотаріатом України в її євроінтеграційних намірах і втіленні реформ, спрямованих на розвиток професії.

Завдяки членству в МСЛН, наші молоді нотаріуси отримали можливість щорічно підвищувати рівень знань у Міжнародному університеті нотаріусів (МУН) МСЛН, що проводиться Союзом за участю відомих іноземних фахівців у нотаріальній сфері. Зокрема, у 2016 році четверо представників України пройшли навчання у Римі.

Ми активно працюємо в рамках діяльності робочих органів МСЛН: представники України входять до складу Генеральної ради Союзу, а також окремих комісій та робочих груп (Комісії з європейських справ, Комісії із соціального захисту

✓ Працівники апарату НПУ на семінарі -практикумі «Податки та ЄСВ»,
24 січня 2017 року, Київ

Володимир Марченко та Наталія Козаєва, Позачерговий з'їзд нотаріусів, Київ, 22 квітня 2016 року

Зустріч Володимира Марченка з експертом у сфері IT-технологій Олексієм Конашевичем, 20 квітня 2017 року, Київ

нотаріусів, Комісії з нотаріальної деонтології та Комісії з тем і конгресів). В ході роботи відбувається постійний обмін інформацією з питань законодавства в нотаріальній сфері, реформування та імплементації європейських стандартів в нотаріальній діяльності, вивчається передовий досвід технічної модернізації тощо.

Сьогодні перед нотаріальною спільнотою постають все нові й нові виклики.

Реформи у сфері нотаріату є необхідними та спрямовані на забезпечення громадян сучасними адміністративними сервісами. Децентралізація та демонополізація функцій з реєстрації майна та бізнесу фактично перетворила кожного нотаріуса на окремий будинок юстиції для наших громадян.

Актуальним для нотаріусів залишається здійснення реформ у сфері реєстрації прав на нерухоме майно та бізнес. У цій сфері повинна бути спільна робота нотаріусів і держави в особі Міністерства юстиції України, Президента України при зміні чинного законодавства з метою забезпечити громадян від негативних наслідків діяльності шахраїв. Останні гучні справи про афери окремих недобросовісних забудовників повинні спонукати як законодавців, так і правоохоронні органи до активних і дієвих кроків. Зокрема, отримання нотаріусами повноцінного доступу до Єдиного державного реєстру судових рішень та внесення змін до чинного Порядку державної реєстрації прав.

Ще одним викликом перед українським нотаріатом постало

питання застосування цифрових технологій в діяльності нотаріусів, зокрема технології blockchain. Нотаріальною палатою України вивчається це питання, ми працюємо з експертами і вивчаємо як позитивні моменти, так і досвід її застосування у публічно-правових відносинах та державному управлінні.

Нотаріальна палата України сьогодні плідно співпрацює з пресою та громадськістю завдяки роботі прес-служби. Нотаріуси активними стали в інформаційному просторі: актуальні статті, коментарі та роз'яснення з'являються в юридичних виданнях, виходять сюжети та програми на телебаченні за участі експертів-нотаріусів. Нотаріальна палата стає організатором круглих столів та прес-конференцій, долучається до роботи

робочих груп при міністерствах та інших державних органах. Ми публічно стали відкритішими: тільки за півроку було розміщено більше 156 інформаційних матеріалів, що опубліковані у мережі Інтернет та на шпальтах газет «Юридичний вісник України», «Правовий тиждень», «Юридическая практика», «Закон і бізнес», члени Нотаріальної палати стали гостями близько 15 загальноукраїнських та місцевих телепрограм і радіоэфірів, що говорить про активне висвітлення нотаріальної та правосвітньої діяльності нотаріусами у мас-медійному просторі.

Серед основних напрямів роботи Нотаріальної палати України, які залишаються пріоритетними у 2017 році є також аналітично-методичне забезпечення нотаріальної діяльності.

Комісією з аналітично-методичного забезпечення та інформаційної діяльності опрацьовано та видано 20 методичних матеріалів з різних питань нотаріальної діяльності: реєстрації прав на нерухоме майно, оформлення спадщини, посвідчення особи при вчиненні нотаріальних дій, оподаткування нотаріальної діяльності в Україні тощо.

Всі наші напрацювання ми щоразу направляємо компетент-

ним державним органам, особливо Міністерству юстиції України, для розгляду і врахування у роботі над відповідними законопроектами. Вважаю, що співпраця Нотаріальної палати України з органами юстиції – це запорука здійснення ефективних реформ у сфері нотаріату та демократичного розвитку професії нотаріуса в Україні.

НПУ приділяє велику увагу підвищенню професійного рівня нотаріусів, прагнучи створити ефективну навчально-тренінгову систему, яка б сприяла формуванню єдиної нотаріальної практики в Україні. Для нотаріусів проводяться безкоштовні семінари і вебінари. Вони самостійно обирають зручну для них форму участі, тему та місце.

Не можу не сказати про спортивне життя нотаріальної спільноти.

Вже п'ятий рік поспіль ми проводимо міжнародний футбольний турнір «Notary Futsal Cup», що є унікальною спортивною платформою, яка об'єднує представників нотаріальної професії різних країн. Не просто об'єднує, а створює атмосферу дружби та взаємодопомоги.

Нотаріуси із різних куточків світу зустрічаються на спортивних

майданчиках у Польщі, де проводиться Олімпіада. Цього року збірна нотаріусів України виборола 15 золотих медалей, залишивши позаду збірну Російської Федерації.

Щороку проводиться спартакіада у місті Мелітополі. Наша олімпійська збірна нотаріусів та футбольна команда гідно представляють Україну на змаганнях.

Загалом переконаний, що наше міцне духовне й фізичне єднання, спільність поглядів та думок – запорука успіху й перемоги як у професії, так і у спорті.

Ми маємо багато планів та проектів, які реалізувати зможемо у співпраці та взаємодії, зі слухними пропозиціями і порадами.

Сьогодні нотаріат творять ті, для кого печатка нотаріуса – не інструмент для збагачення, а символ високої довіри держави, мати спеціальні повноваження – не можливість ними зловживати, а спосіб реалізувати та захистити права сторін, професія – не просто імідж, а покликання.

Нотаріальна палата України – це всі нотаріуси разом! І в цьому є здоровий глузд, адже захист професії, її розвиток залежить саме від нас.

Олімпійська збірна нотаріусів, XIV нотаріальна олімпіада, м. Мшана Дольна, Польща, 2016 рік

ВІДДІЛЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Область	Голова відділення	Телефон, e-mail
Вінницька	Суханова Тетяна Олександрівна	(0432) 69-05-52, 67-42-70; (067) 727-46-96 e-mail: 7274696@ukr.net
Волинська	Курта Наталія Володимирівна	(0332) 78-05-91; (050) 438-65-63 e-mail: notar0301@gmail.com
Дніпропетровська	Кохан Ганна Леонідівна	(050) 320-56-16, (056) 370-12-88 e-mail: notarybureau@ukr.net, dnnotchamber@gmail.com
Донецька	Бельдей Микола Іванович	(066) 052-00-81, (067) 623-85-50 e-mail: beldey09@ukr.net
Житомирська	Сетак Віктор Ярославович	(067) 410-41-15; (041) 247-23-47; (041) 247-23-44 e-mail: notariat.zt@gmail.com
Закарпатська	Гуледза Андрій Георгійович	(050) 531-64-56; (03133) 2-20-07 e-mail: pn_guledza@ukrpost.ua
Запорізька	Масловець Людмила Сергіївна	(067) 613-68-52; (0612) 96-47-88, 96-98-77 e-mail: zp1229@mail.ru
Івано-Франківська	Кіцула Оксана Михайлівна	(067) 266-16-19; (0342) 53-11-00 e-mail: oksanettaif@ukr.net
Київська	Дерун Каріна Анатоліївна	(097) 407-67-80; (067) 317-91-95; (04563) 90-8-45 e-mail: oblnotar@ukr.net; a-derun@yandex.ua
Кіровоградська	Балик Тетяна Миколаївна	(050) 341-09-99; (0522) 24-62-08 e-mail: notar_kom@ukr.net
Луганська	Пульний Сергій Миколайович	(066) 287-77-77; (096) 465-01-01; (06461) 2-37-58/35 e-mail: bulet@inbox.ru
Львівська	Бояківський Омелян Васильович	(032) 261-51-23; e-mail: dnk_1lviv@ukr.net
Миколаївська	Нехимчук Кирило Борисович	(067) 782-08-90; (05134) 4-53-07 e-mail: K.Nekhimchuk@gmail.com
Одеська	Левенець Тетяна Пилипівна	(067) 489-04-64; (048) 728-17-94, 728-17-95 e-mail: levenets58@ukr.net
Полтавська	Гура Людмила Борисівна	(067) 309-99-09; (066) 709-66-79; (0532) 61-24-75 e-mail: irina1@poltava.velton.ua
Рівненська	Бернацька Інна Михайлівна	(097) 250-16-99; (03654) 2-38-56 e-mail: inna-ostrog@ukr.net
Сумська	Ворошина Лариса Вікторівна	(0542) 22-03-35, (050) 307-02-68 e-mail: voroshina@urininform.com.ua
Тернопільська	Пивовар Валерій Анатолійович	(03552) 2-33-83; (067) 352-08-12 e-mail: pvnot@ukr.net
Харківська	Чуєва Олена Дмитрівна	(050) 343-03-07; (057) 759-11-13; (057) 758-69-28 e-mail: nota@rivas.ua
Херсонська	Негра Олег Анатолійович	(050) 396-09-70; (050) 396-56-45; (055) 392-64-67 e-mail: negraoleg@ukr.net
Хмельницька	Оксанюк Аліна Анатоліївна	(067) 967-10-02; (0382) 65-38-53 e-mail: notary-oksanyuk@mail.ru
Черкаська	Терещенко Марина Євгенівна	(050) 615-12-41; (050) 684-16-04; (04733) 4-08-97 e-mail: smilanotary@bigmir.net
Чернівецька	Блауш Наталія Зіновіївна	(0372) 58-53-08; (095) 694-30-35 e-mail: parkercv@ukr.net
Чернігівська обл.	Коваленко Володимир Васильович	(0462) 65-11-99; (0462) 65-17-85; (050) 355-30-95; e-mail: kovalenko96a@ukr.net
місто Київ	Сидоренко Андрій Васильович	245-08-52; (067) 561-71-53 e-mail: notary403@gmail.com

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ СПІВРОБІТНИЦТВА З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
ОНІЩУК Ольга Миколаївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	голова	(067) 501-07-90 notar_onischuk@ukr.net
ПЕТУТИНА Юлія Олександрівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	заступник голови	050 640-38-24 julia@petutin.com
ЩЕРБАК Тетяна Володимирівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	секретар	(050) 312-00-88 3120088@ukr.net
СЕЙДАЛІЄВ Денис Сєйтмететович	приватний нотаріус Кельменецький районний нотаріальний округ Чернівецької обл	член комісії	(096) 484-81-11 notarden@gmail.com
БАДАХОВ Юрій Назірович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(095) 857-15-94 badakhov@gmail.com
БЕРНАЦЬКА Інна Михайлівна	приватний нотаріус Острозького районного нотаріального округу	член комісії	(097) 250-16-99 inna-ostrog@ukr.net
ВАЛІГУРА Ганна Валеріївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 500-60-77 valigura-notary@i.ua
ВОЙТОВСЬКИЙ Валентин Сергійович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 504-93-11 notaries.ua@bk.ru
ДУНАЄВСЬКА Світлана Миколаївна	приватний нотаріус Вінницького міського нотаріального округу	Член комісії	(067) 430-46-59 tan-dun@yandex.ru
ЗЕНІКОВА Марина Сергіївна	Дніпропетровського міського нотаріального округу	Член комісії	(067) 567-69-95 zenikovamarina@gmail.com
КИРИЛЮК Олена Юріївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(095) 840-60-55
ПАВЛОВСЬКА Олена Володимирівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 652-45-94 notpavl@ukr.net
ПИЛИПЕНКО Юрій Пилипович	приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 675-20-02 notar2000@ukr.net
ЩЕРБАК Тетяна Володимирівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 312-00-88 3120088@ukr.net

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
КОЗАЄВА Наталія Михайлівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	голова	(050) 330-09-95 kozaeva.notar@gmail.com
СПЕРЧУН Олександр Олександрович	приватний нотаріус Херсонського міського нотаріального округу	заступник голови	(095) 277-08-00 8858@i.ua
ДОНЧЕНКО Олена Олександрівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	секретар	(050) 334-18-11 Elena.notariat@gmail.com
БАДАХОВ Юрій Назірович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(095) 857-15-94 badakhov@gmail.com
БОВБАЛАН Надія Ростиславівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 465-77-05 notariys_bovbalan@ukr.net
ДОБРОЛЬОЖА Віктор Віталійович	приватний нотаріус Житомирського міського нотаріального округу	член комісії	(097) 919-11-57 Dobro67@gmail.com
ІЦЕНКО Оксана Григорівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(099) 755-94-49 itsenko9044@gmail.com
КОТЛЯРОВА Тетяна Іванівна	приватний нотаріус Бориспільського міського нотаріального округу	член комісії	(066) 900-36-50 Tania-kotliarova@gmail.com
НАЯВКО Ігор Миколайович	приватний нотаріус Нікопольського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 594-95-30 Naiavko@gmail.com
СЕЙДАЛІЄВ Денис Сейтмететович	приватний нотаріус Кельменецького районного нотаріального округу	член комісії	096 - 484-81-11 notarden@gmail.com
СТРАЖНИК Тетяна Олексіївна	приватний нотаріус Житомирського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 410-35-13 notary.st@gmail.com
ФРІС Ігор Павлович	приватний нотаріус Івано-Франківського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 672-05-56 779717@gmail.com

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
ЛЕОНТЬЄВ Гліб Олегович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	голова	(067) 235-33-23 notarius@leontyev.com.ua
БУНЯКІНА Олена Валентинівна	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу	заступник голови	(067) 541-50-55 notarius7591@gmail.com
ПЕТРОВА Ірина Григорівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	секретар	(098) 599-77-99 notarpetrova@ukr.net
БАБЕНКО Вікторія Вікторівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 501-48-18 babenko_vika@ukr.net
СОЛОШЕНКО Андрій Віталійович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(099) 506-11-60 notary8507@gmail.com
СОХА Олена Борисівна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу	член комісії	(066) 720-51-21 elena_notarius@ukr.net
СУХАНОВА Тетяна Олександрівна	приватний нотаріус Вінницького міського нотаріального округу	член комісії	(067) 727-46-96 7274696@ukr.net
УСІК Анжела Михайлівна	приватний нотаріус Луцького міського нотаріального округу Волинської області	член комісії	(095) 867-43-50 e-mail: usik@notaram.com
ЧУБАЙ Олександр Степанович	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 334-43-39 alexander.chybay@gmail.com

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
ДІДОК Валентина Василівна	приватний нотаріус Бориспільського міського нотаріального округу Київської області	голова	(067) 465-73-15 didokvv@ukr.net
СПІРІДОВИЧ Надія Василівна	приватний нотаріус Кременчуцького міського нотаріального округу Полтавської області	заступник голови	(067) 530-94-14 notary0307@meta.ua
ЯКИМЕНКО Валентина Онисимівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	заступник голови	(050) 618-86-29 notar984@mail.ru
ОСИКА Людмила Миколаївна	приватний нотаріус Христинівського районного нотаріального округу Черкаської області	секретар	(096) 236-99-33 osika-not@yandex.ru
БАКУМОВА Алла Валентинівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 325-55-55 notarius_olganest@ukr.net
БАС Людмила Йосипівна	приватний нотаріус Деражнянського районного нотаріального округу Хмельницької області	член комісії	(068) 833-23-55 bas_ludmila@ukr.net
БЕРЕЖНИЙ Олександр Сергійович	приватний нотаріус Нікопольського міського нотаріального округу Дніпропетровської області	член комісії	(067) 752-37-87 berezhnoy@notarius.ua
КОЛОДУБ Світлана Миколаївна	приватний нотаріус Прилуцького міського нотаріального округу Чернігівської області	член комісії	(066) 399-00-24 kolodub2015@ukr.net
КУЗНЕЦОВА Наталія Миколаївна	приватний нотаріус Надвірнянського районного нотаріального округу Івано-Франківської обл.	член комісії	(067) 722-49-89 tprux@i.ua
КУЗЬМІЧ Надія Володимирівна	Ківерцівського районного нотаріального округу Волинської області	член комісії	(050) 378-56-14 kivernotar@ukr.net
ЛОЙКО Олександр Іванович	приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу Львівської області	член комісії	(067) 671-44-43 loyko@mail.lviv.ua
ЛЮБИЧЕНКОВСЬКА Анастасія Євгенівна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області	член комісії	(099) 444-04-62 lubichenkovskaya.anastasiya@gmail.com
МАЙСТРУК Валентина Іванівна	приватний нотаріус Вінницького міського нотаріального округу Вінницької області	член комісії	(067) 288-33-89 tiniya5577@gmail.com
МЕЛЬНИК Ольга Миколаївна	приватний нотаріус Одеського міського нотаріального округу Одеської області	член комісії	(067) 480-20-65 o.n.melnik@gmail.com
НЕСТЕРОВИЧ Ольга Іллівна	приватний нотаріус Херсонського міського нотаріального округу Херсонської обл.	член комісії	(050) 945-97-87 olganest@mail.ru
ПІКУЛЬ Галина Михайлівна	приватний нотаріус Борщівського районного нотаріального округу Тернопільської області	член комісії	(097) 269-98-31 galinapikul@i.ua
РЕЗНИЧЕНКО Микола Олександрович	приватний нотаріус Сумського міського нотаріального округу Сумської області	член комісії	(050) 605-99-74 nikol_reznich@ukr.net
САПЕГА Олена Петрівна	приватний нотаріус Вітовського районного нотаріального округу Миколаївської області	член комісії	(050) 318-46-46 elena_sapega@ukr.net
СОТНІЧЕНКО Ірина Василівна	приватний нотаріус Малинського районного нотаріального округу Житомирської області	член комісії	(050) 547-54-48 irinanot@ukrpost.ua
ТРЕМБІЦЬКИЙ Володимир Ярославович	приватний нотаріус Березнівського районного нотаріального округу Рівненської області	член комісії	(097) 288-99-09 notarius1006@ukr.net
ФЛОРЕНКО Світлана Костянтинівна	приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської обл.	член комісії	(099) 069-13-50 sveta_flo@ukr.net
ХУСІД Світлана Максівна	приватний нотаріус Чернівецького міського нотаріального округу Чернівецької області	член комісії	(050) 548-26-47 skhusid@gmail.com
ЧИРКІНА Тетяна Дмитрівна	державний нотаріус 2-ї Сєверодонецької ДНК Луганської області	член комісії	(050) 709-78-04
КОВАЧ Наталія Олексіївна	приватний нотаріус Мукачівського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 589-43-79 kovachnot@mail.ru

КОМІСІЯ З МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ПІБ	Нотаріальний округ	Контакти
БЄДНОВ Олександр Анатолійович	приватний нотаріус Мелітопольського міського нотаріального округу Запорізької обл.	(тел.:0619-42-02-72; 050-322-67-57 e-mail: notary1@yandex.ru; notary76@mail.ru)
БЕРНАЦЬКА Інна Михайлівна	приватний нотаріус Острозького міського нотаріального округу Рівненської обл.	(тел.: 036254-2-38-56; 097-250-16-99 e-mail:inna-ostrog@ukr.net)
ВАВРИЩУК Валентина Степанівна	приватний нотаріус Ковельського міського нотаріального округу Волинської обл.	(тел.:03352-5-17-11; 066-255-07-87 e-mail: valnotar@ukr.net)
ОРЗІХ Юрій Геннадійович	приватний нотаріус Лиманського районного нотаріального округу Одеської обл.	(тел.: 04842-753-42-42; 050-336-46-69 e-mail: orzikh_ug@ukr.net)
СИБІГА Сабріна Еглерівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	(тел.:044-288-83-38; 050-904-24-60 e-mail: sabrinakiev@mail.ru)
КУЛИНЯК Ігор Ярославович	приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу	(тел.: 032-238-19-57; 050-317-27-52 e-mail: notary.kulynyak@gmail.com)
КОЦЬОМБАС Сергій Йосифович	державний нотаріус Новояворівської державної нотаріальної контори Львівської обл.	(тел.: 032-564-20-04; 067-712-39-37 e-mail:novojavorivsk_dnk@ukr.net)
НАЯВКО Ігор Миколайович	приватний нотаріус Нікопольського міського нотаріального округу Дніпропетровської обл.	(тел.: 05662-3-01-06; 050-594-95-30 e-mail: notarius1@i.ua)
ПАНЧИШИНА Світлана Станіславівна	приватний нотаріус Кіровоградського міського нотаріального округу	(тел.: 0522-22-29-51; 050-52-09-744 e-mail: notar_svitlana@inbox.ru)
ВЕРБОВСЬКА Дар'я Валеріївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	(тел.: 044-482-03-48; 095-537-95-00; 095-924-99-13 e-mail: verbovskaya.dasha@gmail.com)
ІЩУК Інна Василівна	приватний нотаріус Ірпінського міського нотаріального округу Київської обл.	(тел.: 044-337-73-92; 097-76-110-76 e-mail: notariat@mynotar.com)
КОВАЛЕНКО Володимир Васильович	приватний нотаріус Чернігівського міського нотаріального округу	(тел.: 0462-65-11-99; 0462-65-17-85; 050-355-30-95 e-mail: kovalenko96a@ukr.net)
ЛАНТЬЄВА Віра Валентинівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу	(тел.: 057-392-57-44; 063-350-37-77 e-mail: femidavera@mail.ru)
КРАСНОГОР Олександр Володимирович	приватний нотаріус Чернігівського міського нотаріального округу	(тел.: 0462-647-235; 647-010; 050-628-38-75 e-mail: krasnogorav@ukr.net)
СПІРІДОВИЧ Андрій Миколайович	приватний нотаріус Кременчуцького міського нотаріального округу Полтавської обл.	(тел.: 0536-66-669; 067-530-98-22 e-mail: spiridovichan@gmail.com)
РУБАН Світлана Світланівна	приватний нотаріус Черкаського міського нотаріального округу	(тел.: 0472-32-30-65; 050-822-33-66 e-mail: notar_ch_ua@list.ru)

КОМІСІЯ З АНАЛІТИЧНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
КИРИЛЮК Дмитро Володимирович	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу міста Києва	голова	(067) 232-88-70 dmitriy_kir@mail.ru
ОРЗІХ Вікторія Марківна	приватний нотаріус Одеського міського нотаріального округу Одеської області	заступник	(050) 316-92-10 orzikh_v@ukr.net
БЄЛІНСЬКА Катерина Валеріївна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Харківської області	секретар	(050) 606-46-47 notar-belinskaya@ukr.net
ДЯЧУК Ольга Миколаївна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу запорізької області	член комісії	066-64-62-735 olga.diachuk@gmail.com
ЛУЧНИКОВА Юлія Володимирівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Харківської області	член комісії	(093) 504-97-70 luchnikova@ukr.net
ШЕВЧЕНКО Валерія Марківна	приватний нотаріус Іллічівського міського нотаріального округу Одеської області	член комісії	(050) 576-29-90 valeryshev@yandex.ru
АРИВАНЮК Тетяна Олексіївна	приватний нотаріус Луцького міського нотаріального округу Волинської області	член комісії	(050) 276-40-24 notarius_lutsk@mail.ru
БЕРНАЦЬКА Інна Михайлівна	приватний нотаріус Острозького районного нотаріального округу Рівненської області	член комісії	(097) 250-16-99 inna-ostrog@ukr.net
ВЕЛИЧКО Оксана Леонідівна	приватний нотаріус Білоцерківського міського нотаріального округу Київської області	член комісії	(096) 455-00-51 1010.74@ukr.net
ДРУГОВА Валентина Анатоліївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу міста Києва	член комісії	(050) 368-85-55 notarius.dva@gmail.com
ЗЕНІКОВА Марина Сергіївна	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу Дніпропетровської області	член комісії	(067) 567-69-95 zenikovamarina@gmail.com
САМОЩЕНКО Олена Анатоліївна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Харківської області	член комісії	(050) 770-24-14 notar-c@mail.ru
САПКО Микола Вікторович	приватний нотаріус Кременчуцького міського нотаріального округу Полтавської області	член комісії	(067) 532-86-87 sapko@i.ua
САУТЕНКО Наталія Владиславівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Харківської області	член комісії	(057) 719-96-78; 731-28-47 nvs@vlink.kharkov.ua
ЧУЄВА Олена Дмитрівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Харківської області	член комісії	(050) 343-03-07 nota@rivas.ua
ШАПЧЕНКО Марія Іванівна	завідуюча Шістнадцятої київської державної нотаріальної контори міста Києва	член комісії	(067) 796-63-19 notarius@ua.fm

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
НАВАЛЬКОВСЬКА Мирослава Миколаївна	приватний нотаріус Стрийського районного нотаріального округу Львівської обл.	голова	(050) 581-84-10 ursta-notar@ukr.net
СТАФІЙЧУК Світлана Євгеніївна	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу Рівненської обл.	заступник	(097) 218-29-04 not.kont@ukrpost.ua
ЛАЗОРЕНКО Лідія Євгенівна	приватний нотаріус Бориспільського міського нотаріального округу Київської обл.	секретар	(067) 275-34-69 lazorenkoLe@mail.ru
РУДИК Людмила Вікторівна	приватний нотаріус Вінницького міського нотаріального округу Вінницької обл.	член комісії	(067) 712-64-96 vip.@riuss.gmail.com
ШУБА Алла Федорівна	приватний нотаріус Карлівського районного нотаріального округу Полтавської обл.	член комісії	(050) 304-62-84 alshuba@ukr.net
БАЛКОВИЙ Миرون Миколайович	приватний нотаріус Чернівецького міського нотаріального округу Чернівецької обл.	член комісії	(050) 660-44-17 miron72078@mail.ru
БЕРЕЗІЙ Зінаїда Анатоліївна	приватний нотаріус Тернопільського міського нотаріального округу Тернопільської обл.	член комісії	(050) 377-11-69 notar1996@gmail.com
БОБАК Жанна Степанівна	приватний нотаріус Нововолинського міського нотаріального округу Волинської обл.	член комісії	(067) 966-39-57 ganabobak@i.ua
ВІРСТЮК Тарас Васильович	приватний нотаріус Надвірнянського районного нотаріального округу Івано-Франківської обл.	член комісії	(067) 505-38-56 virstyuk_tv@ukr.net
ГАНАСЮК Надія Павлівна	приватний нотаріус Кам'янець-Подільського районного нотаріального округу Хмельницької обл.	член комісії	(067) 804-56-23 nadya.ganasyuk@yandex.ua
ДОВГАНЬ Оксана Ярославівна	приватний нотаріус Черкаського міського нотаріального округу Черкаської обл.	член комісії	(067) 717-35-57 dovgan@neocm.com
ДЯДЮША Олена Олександрівна	приватний нотаріус Свалєвського районного нотаріального округу	член комісії	(095) 300-33-88 notarlenad@ukr.net
ЄЛЬКІНА Марина Олексіївна	приватний нотаріус Одеського міського нотаріального округу Одеської обл.	член комісії	(097) 213-72-00 yelkinam@mail.ru
ЗЕЛЕНСЬКИЙ Сергій Миколайович	державний нотаріус Варвинської державної нотаріальної контори Чернігівської обл.	член комісії	(050) 412-97-40 grn03@ukr.net
КАЧАН Людмила Леонідівна	приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської обл.	член комісії	(050) 941-15-62 luda_kachan@ukr.net
КИЯНИЦЯ Алла Федорівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	член комісії	(063) 389-80-42 notar_k@ukr.net
КУЧУГУРНИЙ Микола Анатолійович	приватний нотаріус Марганецького міського нотаріального округу Дніпропетровської обл.	член комісії	(050) 587-56-25 nik@mn.net.ua
ЛАВРЕНЮК Тетяна Григорівна	приватний нотаріус Новоград Волинського районного нотаріального округу Житомирської обл.	член комісії	(067) 955-58-07 lavrenykT@ukr.net
МІЩЕНКО Марія Володимирівна	приватний нотаріус Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської обл.	член комісії	(097) 402-13-81 mishchenko-mariia@ukr.net
ОНОПРІЄНКО Марина Михайлівна	приватний нотаріус Сумського міського нотаріального округу Сумської обл.	член комісії	(050) 669-38-18 m.onoprienko@gmail.com
СТАДНИК Інна Володимирівна	приватний нотаріус Херсонського міського нотаріального округу Херсонської обл.	член комісії	(050) 197-64-95 notaries_stadnik@ukr.net
СТРЕЛЬНИКОВ Андрій Сергійович	державний нотаріус Дванадцяті Харківської ДНК Харківської обл.	член комісії	(067) 789-20-77 pusk@i.ua
ХАРЧЕНКО Олена Юріївна	приватний нотаріус Сватівського районного нотаріального округу Луганської обл.	член комісії	(095) 205-19-32 golden1993@inbox.ru
ЦЕКЕЄВА Ірина Олександрівна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу	член комісії	(050) 942-32-94 cekeeva.notar@gmail.com

КОМІСІЯ З РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, СПОРТУ, ТВОРЧОСТІ ТА МИСТЕЦТВА

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
ПОЛІЩУК Анатолій Олександрович	приватний нотаріус Білоцерківського міського нотаріального округу Київської області	Голова	(050) 772-22-55 183-notarius@ukr.net
МАРМАЗОВА Олена Миколаївна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	заступник	(067) 408-20-10 notarimarmazova@ukr.net
БЄДНОВ Олександр Анатолійович	приватний нотаріус Мелітопольського міського нотаріального округу Запорізької області	член комісії	(050) 322-67-57 notary1@yandex.ru
ВЕРПОВСЬКА Олена Володимирівна	приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу	секретар	(067) 502-05-02 vernnot@ukr.net
ДРАПАТА Ольга Миколаївна	державний нотаріус, заступник завідуючого Шостої Дніпропетровської державної нотаріальної контори	член комісії	(067) 977-47-88 6adnipropetrovskadnk@ukr.net
КОВАЛЕНКО Володимир Васильович	приватний нотаріус Чернігівського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 355-30-95 kovalenko96a@ukr.net
КОТ Борис Анатолійович	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу	заступник	(097) 386-38-88 boris.kot@snbox.ru
НЕСВІТАЙЛО Ігор Іванович	приватний нотаріус Одеського міського нотаріального округу	член комісії	(097) 440-57-85 nesvet@ukr.net
СПЕРЧУН Олександр Олександрович	приватний нотаріус Херсонського міського нотаріального округу	член комісії	(095) 277-08-00 oleksander.sperchun@gmail.com
МАРТЮК Ігор Зіновійович	приватний нотаріус Тернопільського районного нотаріального округу	член комісії	(067) 977-87-80

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
БУНЯКІНА Олена Валентинівна	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу	голова	(067) 541-50-55 notarius7591@mail.ru
НЕСТЕРЕНКО Світлана Анатоліївна	приватний нотаріус Кіровоградського міського нотаріального округу	заступник голови	(066) 283-09-53 lananotar@mail.ru
ВЕРХОВЕЦЬКА Валерія Едуардівна	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу	секретар	(067) 563-28-52 privat@notario.dp.ua
БАС Людмила Йосипівна	приватний нотаріус Деражнянського районного нотаріального округу Хмельницької області	член комісії	(068) 833-23-55 bas_ludmula@ukr.net
КОЛОМИС Ольга В'ячеславівна	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу	член комісії	0362-63-11-77 O.Kolomys@gmail.com
КОНАЩУК Лариса Михайлівна	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу	член комісії	(097) 370-13-17 larissa84@ukr.net
КУРАНКОВ Костянтин Миколайович	приватний нотаріус Чернігівського міського нотаріального округу	член комісії	0462-64-00-64 k.kurankov@mail.ru
ЛЕЩЕНКО Оксана Юріївна	приватний нотаріус Луганського міського нотаріального округу	член комісії	(095) 204-26-06 Leh_nota@i.ua
ПЕРЧЕКЛІЙ Інеса Миколаївна	приватний нотаріус Іллічівського міського нотаріального округу Одеської області	член комісії	(050) 316-69-23 notary71@ukr.net
ПРОЦЮК Наталія Петрівна	завідувач 1-ої Запорізької державної нотаріальної контори	член комісії	(067) 613-46-52 zdnk1@yandex.ua
СПІРІДОВИЧ Андрій Миколайович	приватний нотаріус Кременчуцького районного нотаріального округу	член комісії	(067) 530-98-22 spiridovichan@gmail.com
ТРОЯН Алла Степанівна	приватний нотаріус Вінницького міського нотаріального округу	член комісії	(067) 797-57-63 atroyian@ukr.net
ХМЕЛЬКОВА Ірина Володимирівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 576-40-72 i.v.khmelkova@mail.ru
ШЕЛУДЬКО Валентина Петрівна	приватний нотаріус Жашківського районного нотаріального округу	член комісії	(050) 547-39-00 lorivp@bigmir.net
ЮРКОВА Ольга Анатоліївна	приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу	член комісії	(097) 586-86-93 olha.yurkova@gmail.com

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ НОТАРІУСІВ

ПІБ	Нотаріальний округ	Посада	Контакти
ФІЛІПОВА Лариса Петрівна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу	Голова	(067) 598-09-06 filipova-not@mail.ru
РИЧОК Руслана Миколаївна	завідувачка Одинадцятю Київською державною нотаріальною конторою	Заступник Голови	(098) 452-25-16 notkontora11@i.ua
ПОПОВ Володимир Васильович	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу	Заступник Голови	(067) 682-81-19 vladimir.popov977@gmail.com
МОРОЗОВА Вікторія Миколаївна	приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу	Секретар	(050) 486-33-17 mvn272@bigmir.net
ДОЩЕНКО Оксана Вікторівна	приватний нотаріус Кременчуцького міського нотаріального округу Полтавської області	член комісії	(0536) 79-22-69 doschenko.o@gmail.com
Д'ЯЧЕНКО Вадим Іванович	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 638-93-43 vadnot@ukr.net
ІЩЕНКО Євгенія Олександрівна	приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 830-68-99 ischenko.ve@i.ua
МЕЛЬНИЧЕНКО Наталія Михайлівна	приватний нотаріус Радомишлянського районного нотаріального округу Житомирської області	член комісії	(066) 339-06-62 notarius2017@gmail.com
МІРОШНІЧЕНКО Тетяна Петрівна	приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу	член комісії	(050) 133-05-29 mtp_notar@gmail.com
РИБАК Юлія Василівна	приватний нотаріус Рівненського міського нотаріального округу	член комісії	(067) 364-33-45 notarius_ribak@ukr.net
СТОЄВА Галина Федорівна	приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу	член комісії	(050) 958-30-49 notarius.stoeva@gmail.com

АПАРАТ НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

№ п/п	ПІБ	Посада	Телефон, email
1.	Марченко Володимир Миколайович	Президент	230-72-77 notarmarchenko@gmail.com
Дирекція			
2.	Долгова Зоя Михайлівна	Виконавчий директор	230-72-78 dzoya.npu@gmail.com
3.	Дашутіна Інна Григорівна	Помічник президента	230-72-88 inna.dk@ukr.net
4.	Бірюков Володимир Іванович	Юрисконсульт	yurnpu@gmail.com
Прес-служба			
5.	Арнаутова Леся Михайлівна	Керівник прес-служби	230-72-82 arnautova.lesia@gmail.com
Відділ бухгалтерського обліку та фінансової звітності			
6.	Сидоренко Ганна Михайлівна	Головний бухгалтер	230-72-76 npuh@ukr.net
7.	Ситник Любов Володимирівна	Бухгалтер	npuh@ukr.net
8.	Бочко Ірина Миколаївна	Бухгалтер	230-72-79 npuh@ukr.net
Відділ організаційного забезпечення діяльності НПУ			
9.	Понедельчук Ольга Володимирівна	Адміністратор	230-72-75 npu.in.ua@ukr.net
10.	Дашутін Сергій Ігорович	Головний спеціаліст	
Відділ методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи			
11.	Бондаренко Віра Сергіївна	Начальник відділу	230-72-82 analyst@npu.in.ua
12.	Коняєва Валентина Дмитрівна	Головний спеціаліст	230-72-80 valent-inter@ukr.net
13.	Божок Марія Олегівна	Головний спеціаліст	230-72-82 analyst@npu.in.ua
Сектор інформаційних технологій			
14.	Левіщенко Дмитро Анатолійович	Комп'ютерний адміністратор	system.root@mail.ru

Новини

Нотаріальний експрес «Київ – Таллінн – Рига – Вільнюс»: коротко про головне

З 25 по 27 квітня президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко разом головою відділення НПУ у Миколаївській області Кирилом Нехимчуком перебували у відрядженні в країнах Балтії.

Вже 25 квітня представники НПУ провели ряд робочих зустрічей та на запрошення Президента Нотаріальної палати Естонії Тарво Пурі відвідали офіс Палати у Талліні.

У ході зустрічі з президентом Тарво Пурі, виконавчим директором Іві Странг та литовським нотаріусом, було обговорено питання діяльності апарату Палати та її органів.

Також українська делегація завітала до Центру державних реєстрів та інформаційних систем, для ознайомлення з його роботою, дізналася історію створення електронних реєстрів у Литві, в тому числі й створення інформаційної системи E-notar. Пан Володимир та пан Кирил також відвідали нотаріальну контору литовських колег, де їм була надана можливість випробувати електронну систему E-notar в дії.

Продовжили знайомство з роботою нотаріусів у Латвії вже 26 квітня.

В контексті знайомлення з роботою Інформаційної системи нотаріуса, українським нотаріусам були представлені оновлені реєстри:

- *спадкових справ;*
- *публічних заповітів (з 01.05.14);*
- *розірваних шлюбів (з 2011);*
- *відкликаних довіреностей;*
- *довіреностей на майбутнє;*
- *усіх нотаріальних дій;*
- *усіх довіреностей (планують запустити).*

Ознайомилися з організацією роботи Палати, підвищенням професійного рівня, видами страхування, системою перевірок роботи нотаріусів у Латвії.

У кожній з країн Балтії є розвинена система електро-

ного нотаріату та АРМ нотаріуса. Але країни жодним чином не копіювали одна одну: різними були концепції, шляхи і кінцевий результат.

Естонія. Система E-notary створювалася паралельно і одночасно із створенням так званої «електронної держави». Розпочавши (як і Україна) із створення окремих реєстрів(реєстрів) різними установами та організаціями (в тому числі професійними, як нотаріальна палата) Естонія в особі держави зробила величезний ривок уперед завдяки двом принциповим рішенням – це створення універсального шляху (X-road) обміну даними між усіма вісімнадцятьма діючими на сьогодні (на момент створення X-road – менше) реєстрами та авторизація особи шляхом ID-kard, MobileID та Digi-ID. Саме ці рішення, одночасно із побудовою сучасної системи інтернет-зв'язку дозволило забезпечити такий обмін даними між реєстрами, який дозволяє нотаріусам наприклад здійснювати дистанційне вчинення нотаріальних дій та вчинення нотаріальних дій без паперових носіїв клієнта. Система E-notary дозволяє автоматизувати створення нотаріального документу, запитів о реєстрів, обміну даними з клієнтами, оплати нотаріальних дій та інших платежів. Має інтегрований календар прийому нотаріуса.

Латвія. Інформаційна система нотаріуса (довільний переклад назви) – створювалася власними силами нотаріальної палати Латвії. Акцент зроблений на автоматизації створення нотаріального документу, автоматизації оплати, має портал клієнта. Частково інтегрована з деякими реєстрами держави, але існує як відокремлене АРМ.

Литва. Система e-Notaras створена, як АРМ нотаріуса та інтегрована в єдину систему реєстрів держави. Виконує всі функції, аналогічні попереднім прикладам.

Новини

Україна. Перевагою України у інформаційному просторі у порівнянні із країнами Балтії є розвинута система реєстрів (біля 40). Недоліком є відсутність універсального автоматичного обміну даними між реєстрами, низьке проникнення інтернету у сільській місцевості, низька комп'ютерна грамотність населення. В нотаріальному аспекті відставання України від країн Балтії зумовлено відсутністю АРМ нотаріуса (в будь-якому вигляді) і його нормативного врегулювання. Зробивши наприкінці 90-х та у 2000-х роках міцний ривок у сфері інформатизації нотаріального процесу (створення усіх діючих на сьогодні реєстрів системи МЮУ) ми зупинилися і не створили АРМ нотаріуса під егідою якого можливо було об'єднати всі ці розмежовані реєстри у єдину систему.

Отже, саме створення АРМ нотаріуса одночасно з порталом клієнта та інтеграція в нього усіх діючих на сьогодні Єдиних

та Державних реєстрів системи МЮУ є першочерговим завданням яке надасть можливість поперше – у короткостроковий період вивести на новий рівень нотаріальний процес, по-друге – закласти підвалини для зміцнення професії та її інтеграції у цифрову економіку.

Як висновки. Необхідне термінове впровадження:

Створення (придбання) АРМ нотаріуса. Портал клієнта. Силами НПУ.

Нормативно-правове забезпечення роботи АРМ нотаріуса+Портал клієнта. НПУ+МЮУ.

Середньострокове:

Інтеграція в АРМ нотаріуса та Портал клієнта доступу та отримання даних із реєстрів системи МЮУ. НПУ+МЮУ+НАІС.

Інтеграція в АРМ нотаріуса та Портал клієнта можливості оплати нотаріальних послуг та інших платежів.

Інтеграція в АРМ нотаріуса та Портал клієнта демографічного реєстру для дистанційного вчинення нотаріальних дій.

Як результат:

Загальнодержавний:

- легалізація коштів, прозорість розрахунків, збільшення доходів бюджету;
- зміцнення зв'язку громадян України-нерезидентів із країною походження (збереження демографічного ресурсу);
- прискорення економіки;
- більш ефективний захист прав власності;
- децентралізація;
- значне спрощення вчинення нотаріальних дій.

Професійний:

- використання АРМ нотаріуса для доступу до реєстрів Мін'юсту та держави;
- дистанційне вчинення нотаріальних дій;
- встановлення особи без документів за допомогою демографічного реєстру та ID;
- вчинення нотаріальних дій без паперових носіїв;
- формування автентичний паперовому електронний

архів (в перспективі – відмова від паперових носіїв);

- збереження електронну історію нотаріальних дій клієнтів;
- легалізація коштів, прозорість розрахунків Клієнтський;
- збереження електронної історії нотаріальних дій клієнтів;
- зменшення витрат часу на нотаріальні дії;
- формування цивілізованого ринку нерухомості і цін на нерухомість.

Ефект для професії:

1. Збереження професії у цифрову епоху.
2. Підвищення ролі нотаріуса у суспільстві.
3. Нотаріальна спільнота як драйвер цифрової економіки.
4. Розширення кола клієнтів: дистанційний прийом громадян, які знаходяться за межами України.
5. Збільшення переліку нотаріальних дій.

		Естонія	Латвія	Литва	Україна	Примітка
1	Кількість державних реєстрів	18	10	14	15+23	#1
2	Взаємозв'язок реєстрів	+ (X-road)	відсутній		відсутній	
3	Наявність нотаріального порталу / Легітимізація (нормативна) нотаріального процесу (система електронного нотаріату, АРМ нотаріуса)	+ + E-notary	+ + Інформаційна система нотаріуса	+ + e-Notaras	Відсутній Відсутня	
4	Доступ нотарів до єдиних та державних реєстрів	+ через E-notary	+ через Інформаційна система нотаріуса	+ через e-Notaras	+ окремо в кожен реєстр	
5	Автоматизація створення нотаріального документу	+	+	+	-	
6	Автоматизація оплати за вчинення нотаріальних дій, податків, зборів	+	+	+	-	
7	Авторизація клієнтів (встановлення особи) за допомогою електронних пристроїв (ЕЦП, ID)	+	+	+	-	
8	Портал клієнта	+	- в розробці	+	-	
9	Дистанційний нотаріат	+	-	-	-	
10	Вартість розробки АРМ нотаріуса	нд	нд	нд	-	
11	Вартість підтримки	Орієнтовно 300000,00 євро на рік	нд	нд	-	
12	Фінансування	Нотаріальна палата + гранти	Нотаріальна палата	Нотаріальна палата	-	
13	Автоматичне створення електронного нотаріального реєстру, архіву та звітів	+	+	+	-	

#1 - <https://help.smcs.com.ua/ru/reader/news/read/12234/edinye-i-gosudarstvennye-reestry>

Новини

Нотаріуси ЄС обговорили актуальні загрози для професії

Майже у всіх європейських країнах існують загрози та прояви тиску на професію нотаріуса. Більшість таких проблем пов'язана із відносинами з органами влади, законодавчим регулюванням та поширенням електронних технологій.

Про це йшлося під час першої пленарної сесії Комісії з європейських справ Міжнародного союзу нотаріату, яка проходила в Будапешті.

У ході пленарних засідань КЕС присутні делегати європейських нотаріатів звертали увагу на різні загрози у професії.

Наприклад, у Німеччині внесені зміни до франко-германського Статуту з реєстрації партнерств, в Австрії дозволили реєстрацію юридичних осіб без нотаріального посвідчення через електронний портал. У Болгарії, на фоні парламентської кризи, триває боротьба нотаріусів з адвокатами, а у Хорватії — оформлення бізнесу вже не вимагає участі нотаріуса. У Грузії встановлено віковий ценз нотаріуса до 65-ти років (міністр юстиції може продовжити термін роботи нотаріуса ще на 5 років за бажанням останнього).

Представники України, в свою чергу розповіли, що положення закону України №1709-VII від 20.11.2014 року, яким передбачається можливість оформлення

спадщини посадовими особами органів місцевого самоврядування у сільських районах, не відповідають Регламенту ЄС № 650/2012.

Українську делегацію очолював голова комісії Нотаріальної палати України з питань міжнародного співробітництва Олександр Беднов.

Особливу увагу делегатів викликала тема використання технології «блокчейн» (blockchain), що оцінюється як загроза для системи нотаріату майже в усіх країнах. Це питання буде розглядатися у травні цього року на засіданні МСЛН, яке проходить у Тбілісі, з метою вжиття

відповідних заходів щодо використання цієї технології на користь нотаріату.

«Блокчейн» представляє собою платформу електронного документообігу з механізмами верифікації та цифрового підпису. Така інновація зараз набуває поширення та може як позитивно взаємодіяти з нотаріатом, так стати для нього заміною.

Європейській нотаріальній спільноті на сесії також було представлено нове керівництво КЕС та план роботи на 2017-2019 роки.

До складу робочих груп відповідних тематичних напрямів увійшли представники від України: Олександр Беднов візьме участь у дослідженні питань використання технології «блокчейн» 4-го тематичного напрямку, а Наталія Василюк — з питань майнових прав і їх адаптації відповідно до Регламенту ЄС 2-го тематичного напрямку.

Європейський нотаріат висловив застереження щодо використання технології «blockchain»

З 20 по 24 березня 2017 року Світовий банк проводив свою 18-у щорічну конференцію з питання землі і бідності («Земля і бідність»).

Конференція проходила у приміщенні СБ у Вашингтоні, округ Колумбія, її тема — «Відповідальне управління землею: в сторону прагматичного підходу».

Цього року на конференції були представлені новітні дослідження і експерименти з реформ та інновацій в світі нерухомості. Основна увага була приділена ролі даних і прикладам для реалізації ефективних реформ земельної політики, визначення стратегії роботи і відстеження досягнень.

У зв'язку з цим, в середу, 22 березня європейський нотаріат був запрошений для виступу на тему «Blockchain — Чи дійсно ця нова технологія може революціонізувати систему реєстрації землі? ». Німецький нотаріус Домінік Гассен і голова робочої групи РНЕС «Нові технології» Моріс Барб'єрі, Голова Комітету у зв'язках з Товариством європейських геодезистів представили свої висновки з питання потенціалу технології «blockchain» для проведення операцій з нерухомістю. З результатами їх роботи можна ознайомитись за наступним посиланням <http://www.notaries-of-europe.eu/index.php?pageID=15101>

Пан Гассен і пан Барб'єрі підкреслили, що використання технології «blockchain» піднімає серйозні проблеми безпеки, сприяє ухиленню від сплати по-

датків і відмиванню грошей, і не пропонує рішення для:

- зберігання документів і даних;
- передачі даних і захисту даних;
- видачі сертифікатів і передачі права власності користувачам; справжній аутентифікації (ідентифікація) користувачів;
- збереження елементів доказів і шифрування;
- захисту від головних втрат;
- сталого управління.

Зокрема, що стосується використання технології «blockchain» для земельних реєстрів, автори стверджують, що добре налагоджена взаємодія між кадастром та земельним реєстром і, зокрема, роль нотаріуса в рамках превентивного правосуддя, не була повністю усвідомлена захисниками технології «blockchain».

НПУ долучилася до роботи над законопроектами стосовно захисту прав внутрішньо переміщених осіб

5 квітня, за підтримки проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» відбулось третє засідання робочої групи з питань підготовки проектів законів та підзаконних нормативно-правових актів щодо вдосконалення національного законодавства України стосовно захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб. Учасницею її роботи стала представниця Нотаріальної палати України Юлія ПЕТУТИНА.

Нагадаємо, згадана робоча група утворена наказом Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України від 12 жовтня 2016 року № 27, та вже відбулося кілька її засідань. Метою групи є удосконалення національного законодавства України в частині захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб. Вона функціонує у форматі 5-ти підгруп, які розробляють пропозиції про внесення змін до законодавства України в частині: врегулювання питань вдосконалення правового становища ВПО та

повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування з питань ВПО; під-

Участь у робочій групі від Нотаріальної палати України взяла приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, член комісії НПУ з питань співробітництва з органами влади та місцевого самоврядування Юлія Петутіна, яка є активною учасницею однієї із тематичних підгруп.

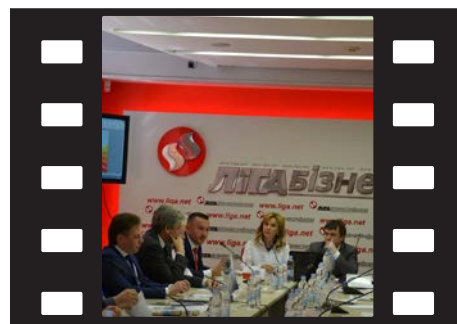
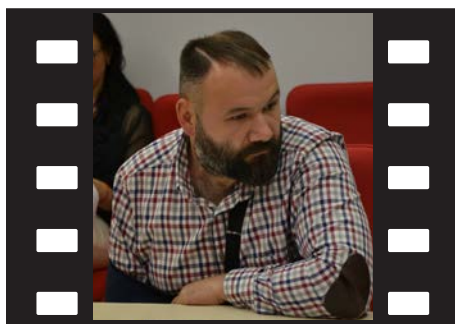
Координатором групи було представлено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань забез-

печення цивільних станів та угод, визнання фактів, що мають юридичне значення; захист соціально-економічних прав ВПО; забезпечення законодавчих підстав для покращення доступу до освіти, а також питання забезпечення ВПО житлом, отримання ними компенсації за втрачену власність. Учасниками цих підгруп є представники міністерств та інших державних органів та організацій, міжнародних та національних неурядових організацій.

врегулювати окремі питання щодо порядку вчинення нотаріальних дій стосовно майна внутрішньо переміщених осіб, що залишилось на території, непідконтрольній Україні; питання звільнення ВПО від сплати судового збору у справах щодо встановлення фактів, що мають юридичне значення та мали місце на тимчасово окупованій території; відновлення виконавчого провадження, порядку стягнення аліментів у разі відновлення втраченого виконавчого провадження.

Цей законопроект в робочому порядку погоджений з Міністерством юстиції. Також спільно з Мін'юстом та Нотаріальною палатою розпочато роботу щодо внесення змін до підзаконних нормативно-правових актів Мін'юсту, зокрема до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Мін'юсту від 22.02.2012 року № 296/5, Положення про Спадковий реєстр та ін.

Новини

Експерти обговорили проблемні питання захисту прав кредиторів під час круглого столу

26 квітня в інформаційному агентстві ЛІГАБізнесінформ відбувся круглий стіл з онлайн-трансляцією «Захист прав кредиторів», в ході якого обговорювалися питання, що стосуються реалізації прав кредиторів і ролі нотаріусів в системі їх забезпечення. Організатором заходу виступила Нотаріальна палата України (далі – НПУ).

У роботі круглого столу взяли участь представники Міністерства юстиції України, Національного банку України, Офісу ефективного регулювання, Незалежної асоціації банків України, судів, фінансових та банківських установ, провідні юристи, науковці та експерти у сфері банків та банківської діяльності, представники громадськості та засобів масової інформації.

Відкриваючи захід віце-президент НПУ **Ольга Оніщук** звернула увагу на те, що проблематика неповернення кредитів в Україні є гострою і «наболіла» як кредиторам, так і боржникам. Нотаріуси завжди стояли на сторожі прав як одних, так і інших, а тому для них важливим залишається захист інтересів обох сторін. Захід спрямований на визначення основних проблемних питань, які потребують законодавчого врегулювання у цій сфері та повинен роз'яснити громадянам як не стати жертвою в тих чи інших ситуаціях.

Голова комісії НПУ по аналітико-методичного забезпечення нотаріальної діяльності, приватний нотаріус **Дмитро Кирилюк** констатував, що на сьогоднішній день спостерігається масове неповернення кредитів. За його словами, суди України «завалені» подібними справами. При цьому нотаріуси на сьогоднішній день забезпечують позасудові способи захисту прав, в тому числі і кредиторів.

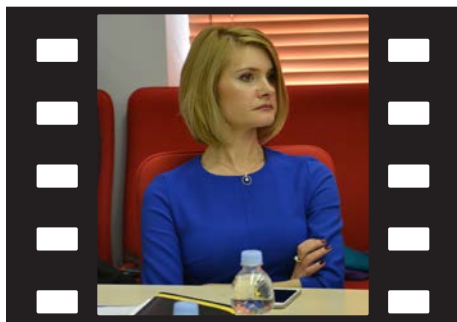
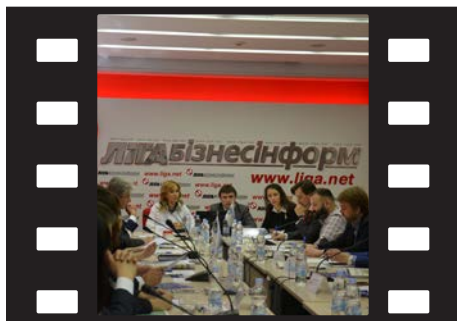
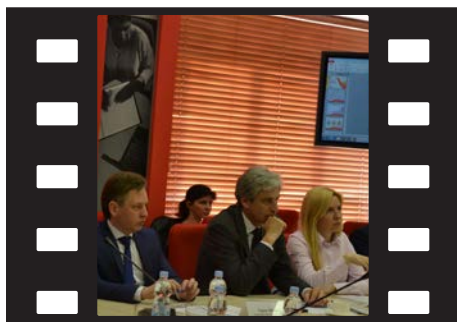
«Коли ми говоримо про захист прав кредиторів, ми говоримо про захист прав кожного пересічного громадянина в Україні. Не секрет, що фактично кожен платник податків фінансує Фонд гарантування вкладів, через який здійснюється погашення проблемної заборгованості в банках, які збанкрутували, в тому числі із-за масового неповернення кредитів. Тому від надійного, прозорого способу захисту прав кредиторів виграє кожен пересічний громадянин», - підкреслив **Дмитро Кирилюк**.

Він додав, що є необхідність поліпшення законодавства в цій сфері.

Олексій Гончарук, голова Офісу ефективного регулювання відзначив, що в системі державної реєстрації прав є проблеми і є претензії до Міністерства юстиції, до роботи Комісії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації (далі – Комісія). «Робота Комісії має бути відкритою, необхідно надати державному реєстратору важелі захисту своїх прав – це базові речі, про які ми намагаємось домовитись з Міністерством юстиції і в цьому напрямі ведеться активна співпраця. Я радий з того, що нотаріуси не мовчать, а говорять про ці проблеми» - зазначив **О. Гончарук**.

За його словами, крім того необхідно відновлювати інститут третейських судів. «Відповідний законопроект зараз на підписі в Секретаріаті (уряду, - ред.) І повинен зайти в парламент. Законопроект стосується, в тому числі, третейського судочинства», - підсумував **Олексій Гончарук**.

Представник Міністерства юстиції України **Анатолій Лещенко** сказав, що на сьогодні відпрацьовуються механізми захисту права власності, в тому числі в контексті розгляду подібних справ третейськими судами. Однак, у законодав-

Новини

стві повинні бути певні запобіжники для уникнення негативних наслідків, та задля розвантаження судової системи.

Денис Крицький, член комітету з питань захисту прав кредиторів Незалежної асоціації банків України, акцентував увагу на проблемах, з якими стикаються банки та головні ризики при кредитуванні. Він звернув увагу на законопроект 6027, який знаходиться в парламенті, та розгляд якого вже підготовлено до першого читання, який має вирішити проблеми банківських установ у цій сфері.

Суддя-спікер Окружного адміністративного суду м. Києва Богдан Санін зауважив на проблемі завантаженості адміністративних судів справами. Скарги стосуються як дій Комісії щодо відключення до Реєстру державних реєстраторів, так і самих реєстраційних дій.

«Щодо роботи Комісії, то, як на мене, це ефективний квазі-судовий інструмент, який забезпечує діючого власника від певних протизаконних дій. Повноваження Комісії необхідно розширити, провести узагальнення і систематизацію чіткості її дій, з метою надати нотаріусу можливість захистити свої права, надати Комісії докази та пояснення тощо. Інколи, на підставі підробних документів, нотаріуса вводять в оману і він сам стає жертвою шахрайських дій» - сказав пан Богдан. Також ним було зазначено про існування неоднозначної судової практики та спірності у визначенні юрисдикції розгляду справ, де однією із сторін нотаріус виступає як суб'єкт владних повноважень.

Представниця АТ «УкрСиббанк» Алла Вовк у своєму виступі наголосила на проблемних питаннях захисту прав кредиторів при реєстрації обтяжень в Реєстрі речових прав на нерухоме майно.

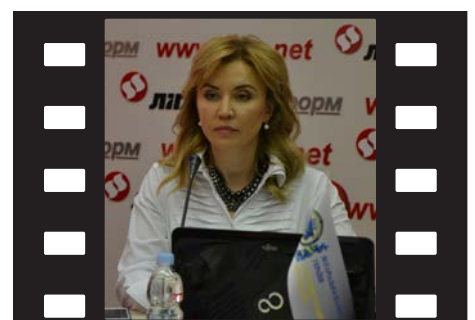
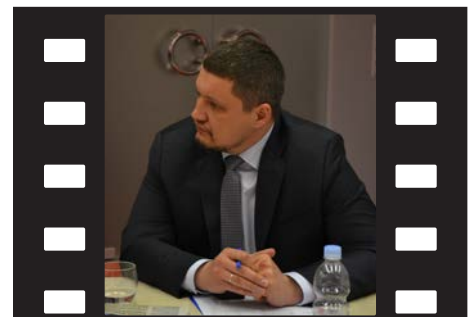
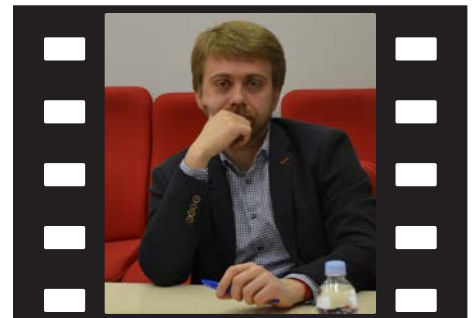
Інші виступаючі акцентували увагу на інших проблемних питаннях, зокрема адвокати Вольга Шейко та Роман Титикало говорили про неоднозначне застосування

судами законодавства при розгляді справ щодо звернення стягнення на майно, яке є предметом іпотеки, та великий проміжок часу розгляду цих справ у судах.

За результати обговорення питань учасники заходу прийшли до таких висновків:

1. Необхідно внести зміни в нормативно-правові акти, зокрема: закони України: «Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України», «Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень», і т.д., які б забезпечили пріоритет права заставодержателя / іпотекодержателя на задоволення забезпечених вимог за рахунок предмета застави / іпотеки відносно зареєстрованих у встановлених законом порядку обтяжень (в тому числі арештів), які зареєстровані пізніше.
2. Переглянути позицію Міністерства юстиції України щодо позасудового звернення стягнення на предмет застави рухомого майна / іпотеки та неправомірних вимог до заставодержателя / іпотекодержателя щодо наявності правовстановлюючих документів. Можливо, доповнити Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України з метою більш чіткого розуміння спеціальних норм, які регулюють це питання.
3. Внести зміни до Порядку державної реєстрації майнових прав в частині моменту відрахування в порядку ст.37 закону України «Про іпотеку».
4. Переглянути чинне законодавство з метою усунення недоліків і колізій, застарілих норм, які заважають при реалізації нотаріусами повноважень, спрямованих на захист прав кредиторів.

Також учасники круглого столу запропонували внести ряд змін до Цивільного та Цивільного процесуального кодексу України.

Новини

На запрошення Міністерства юстиції України Володимир Марченко взяв участь у круглому столі з питань захисту прав власності в Україні

Під головуванням заступника Міністра юстиції України в Українському кризовому медіа-центрі 03 березня відбувся круглий стіл на тему «Посилення захисту прав власності: чому це критично необхідно для України», участь в якому взяв президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко.

У заході також взяла участь народний депутат України Андрій Помазанов, заступник директора Департаменту державної реєстрації та нотаріату Міністерства юстиції Андрій Реун та керівник судової практики Pavlenko Legal Group Олена Перцова.

Президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко звернув увагу на те, що сьогодні нотаріуси знаходяться у центрі уваги як громадськості, так і засобів масової інформації. Надання законодавцем нотаріусам повноважень у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно та бізнесу сприяло спрощенню процедури держреєстрації.

«Потрібно законодавчо врегулювати питання у сфері

реєстрації прав на нерухоме майно на первинному ринку нерухомості, щоб забезпечити громадян від шахраїв. Нами напрацьовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері як державної реєстрації прав на нерухоме майно, так і бізнесу. Сподіваємось, вони знайдуть своє відображення в діючому законодавстві» — сказав президент НПУ.

Окремо Володимир Марченко зауважив на необхідності передати невластиві державі функції від структур Міністерства юстиції до єдиного органу самоорганізації та регулювання нотаріальної діяльності — Нотаріальної палати України, що сприятиме заощадженню бюджетних коштів, скоротить чисельність чиновників, ліквідує вплив на нотаріусів та можливість для корупції. Павло Мороз зазначив, що питання захисту права власності — першочергове на порядку денному у діяльності Міністерства юстиції України. Заступник міністра юстиції подякував Нотаріальній палаті України за спільну працю у вдосконаленні законодавства

щодо державної реєстрації прав на нерухоме майно та бізнесу.

Парламентарій Андрій Помазанов зазначив, що впродовж доволі тривалого часу триває спільна робота Парламенту, окремих народних депутатів та Мін'юсту, направлена на викорінення такого явища як рейдерство в нашій державі. Минулого року Верховної Радою було підтримано антирейдерські ініціативи та ухвалено так званий «антирейдерський закон», який передбачає систему дійсно дієвих запобіжних заходів, що показали себе в діє вже

сьогодні. Введення кримінальної відповідальності за рейдерські дії та можливість отримати покарання у виді позбавлення волі на строк десять років є превенцією для недобросовісних реєстраторів, які мають сто разів подумати перед тим, як братися за незаконні оборудки.

Олена Перцова наголосила на тому, що рівень рейдерства в Україні після прийняття Антирейдерського закону зменшився у рази, але наразі існує проблема в оперативному реагуванні на існуючі поодинокі випадки з боку правоохоронних органів.

Представниця НПУ Людмила Садихова стала експертом VI Всеукраїнського форуму ААУ з цивільного права та процесу «Київська весна»

На VI Всеукраїнському форумі ААУ з цивільного права та процесу «Київська весна», що відбувся 05 березня, доповідачем та експертом від Нотаріальної палати України стала приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Людмила Садихова.

Пані Людмила інформувала адвокатів, учасників форуму, про особливості посвідчення та спадкування за заповітом подружжя, а також розповіла про новели законодавства у сфері спадкових правовідносин. Зокрема, вона наголосила на тому, що заповіт подружжя є новелою цивільного законодавства, окремим видом заповітів з особливим порядком оформлення спадщини. Однак, за 2016 рік у місті Києві нотаріусами було посвідчено 16 таких за-

повітів, що свідчить про зацікавленість подружніх пар до такого виду правочину.

Цікавим для аудиторії виявились запитання спікера, які виникають в нотаріальній практиці

та на які законодавець так і не надає відповіді, а саме:

- Чи відновлюється чинність заповіту подружжя у разі повторної реєстрації шлюбу між цими ж особам,

якщо з моменту спадкування спільного заповіту і до моменту смерті першого з подружжя відбулось розірвання шлюбу чи визнання його недійсним, заповіт подружжя втрачає чинність?

- Чи потрібно нотаріусу, який здійснює провадження по спадковій справі, перевіряти той факт, що шлюб протягом цього періоду не був припинений?

Активність аудиторії у запитаннях засвідчила актуальність тематики та фахову підготовку і компетентність доповідача.

Організатори висловили подяку Нотаріальній палаті України за участь у заході та сподівання на подальшу співпрацю, відзначивши Людмилу Садихову Подякою ААУ.

Обрано членів до вищих кваліфікаційних комісій

Рада Нотаріальної палати України на засіданні 5 квітня обрала 7 нотаріусів до складу Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату та 4 нотаріусів — у склад комісії з питань складання іспиту із спадкового права посадовими особами органів місцевого самоврядування, уповноваженими на вчинення нотаріальних дій.

За результатами таємного голосування до складу ВКК обрано:

- *Оніщук Ольгу Миколаївну — приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу;*
- *Саутенко Наталію Владиславівну — приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу;*
- *Сазонову Маргариту Борисівну — приватного нотаріуса Миколаївського міського нотаріального округу;*
- *Ворошину Ларису Вікторівну — приватного нотаріуса Сумського міського нотаріального округу;*
- *Філіпову Ларису Петрівну — приватного нотаріуса Запорізького міського нотаріального округу;*

- *Чорну Оксану Сергіївну — приватного нотаріуса Криворізького міського нотаріального округу Дніпропетровської області;*
- *Кіцулу Оксану Михайлівну — приватного нотаріуса Івано-Франківського міського нотаріального округу.*

За підрахунками голосів обраними до складу комісії з питань складання іспиту із спадкового права посадовими особами органів місцевого самоврядування, уповноваженими на вчинення нотаріальних дій, є:

- *Шепітко Валентина Василівна — приватний нотаріус Миронівського районного нотаріального округу Київської області;*
- *Прохор Любов Євгенівна — приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської області;*
- *Пікуль Галина Михайлівна — приватний нотаріус Борщівського районного нотаріального округу Тернопільської області;*
- *Костур Уляна Тарасівна — завідувач Стрийської державної нотаріальної контори Львівської області.*

Призидент НПУ Володимир Марченко привітав нотаріусів з обранням та побажав ефективної роботи у складі відповідних комісій та наснаги у професійній діяльності.

Інформаційним партнером НПУ стало юридичне видання «Закон і Бізнес»

Актуальні питання нотаріальної діяльності, коментарі, статті, новини, інформацію про заходи Нотаріальної палати України (далі — НПУ), а також інтерв'ю за участі керівництва НПУ та голів її територіальних представництв відтепер висвітлюватиме одне з найстаріших в Україні юридичних видань — щотижневик «Закон і Бізнес».

Відповідний Меморандум про співробітництво на 2017 рік було підписано НПУ та редакцією газети.

Документом передбачено інформаційну підтримку діяльності Нотаріальної палати України, яка полягатиме, перше, у задоволенні інформаційних потреб правничої аудиторії (у тому числі, регіональних відділень НПУ, а також нотаріусів та їх помічників) та яка буде здійснюватись на постійній основі як у газеті, так і на сайті видання.

«Сподіваюсь, що «Закон і Бізнес» стане потужним майданчиком для спілкування нотаріусів з громадськістю, який крім підвищення правової освіти населення через висвітлення актуальних питань професійної діяльності, також сприятиме збільшенню рівня довіри громадян до нотаріусів, — зауважив президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко. — З ін-

шого боку, таким чином ми прагнемо покращити діалог з органами державної влади та місцевого самоврядування у питаннях реформування законодавства у сфері нотаріату».

«У такій співпраці вбачаються наміри нотаріальної спільноти бути відкритою для суспільства, допомагати громадянам знати свої права і вміти їх захищати», — прокоментував підписання Меморандуму з НПУ заступник головного редактора газети «Закон і Бізнес» Валентин Богунов.

Газета «Закон і Бізнес» видається з 1991 року. У виданні розміщуються інформаційні та аналітичні матеріали правової та економічної тематики, проводиться моніторинг законотворчого процесу в Україні, нормативно-правових актів міністерств і відомств, судової практики від місцевого до Верховного судів, а також рішень Європейського суду з прав людини.

Новини

Про застосування цифрових технологій в діяльності нотаріуса говорили в Нотаріальній палаті України

20 квітня, Президент НПУ Володимир МАРЧЕНКО провів зустріч з експертом у сфері IT-технологій, докторантом Болонського університету Олексієм КОНАШЕВИЧЕМ.

Предметом зустрічі стало обговорення проблемних питань застосування технології Blockchain у системі державного управління та можливості її використання в професійній діяльності нотаріуса.

За словами пана Олексія повноцінне використання технології Blockchain в Україні можливе за умови повного розуміння громадянами її суті та можливостей, а головне бути готовими і усвідомлювати, що це лише технологія і вона не вирішить наявних проблем, які існують в нашому суспільстві. Вони потребують ефективного законодавчого врегулювання.

«Але усе це буде робитися поступово, з врахуванням рівня підготовленості суспільства і наявних механізмів, які зможуть використати цю технологію» - зауважив він.

«Звісно будь-яка цифрова технологія перебирає на себе певну частину рутинної праці і в цьому вбачається її позитивний елемент, однак перед професією виникає завдання максимально більшої інтеграції до цього, з метою зрозуміти та здійснювати її супровід» - зазначив В. Марченко.

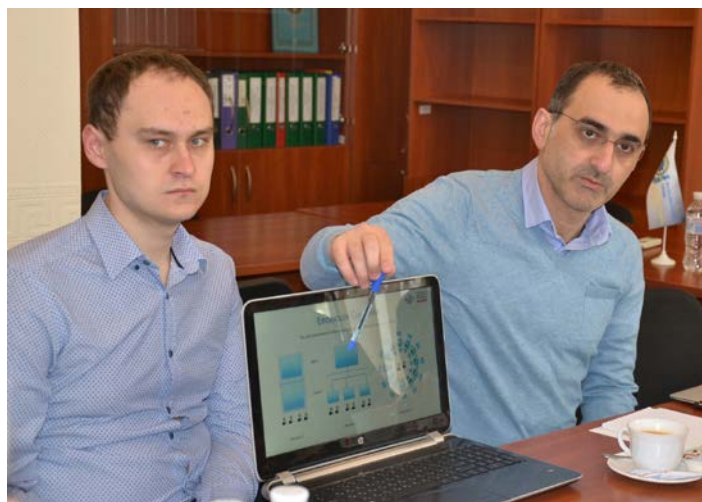
Вже 24 квітня, представники Нотаріальної палати України у складі президента Володимира Марченка, віце-президента Ольги Оніщук, члена ради, голови комісії з питань запобігання та протидії кіберзлочинності Наталії Козаєвої, члена ради Кирила Нехимчука та члена комісії з питань співробітництва з органами державної влади та місцевого самоврядування Олени Кирилюк зустрілися із засновником IT-компанії IDF, радником Адміністрації Президента України у сфері застосування інформа-

ційних технологій в державному управлінні Давідом Казирія та юристом компанії Романом Яковлевим.

У ході зустрічі сторони говорили про загальносвітовий досвід застосування технології Blockchain та smart contract у публічно-правовій, приватно-правовій, державній сферах, про захист даних технологій та прогрес у їх впровадженні, розглянули концептуальні питання впровадження технології Blockchain та smart contract в Україні, зокрема щодо перспектив адаптації технології Blockchain та smart contract у нотаріальному процесі.

За результатами зустрічі учасники дійшли висновку, що технології Blockchain та smart contract є дійсно новим етапом розвитку інформаційних технологій, які відкривають нові можливості у сфері нотаріального процесу, дистанційного вчинення нотаріальних дій, обслуговування обігу цифрової валюти та інших «цифрових» процедур вчинення нотаріальних дій. Вони мають бути інтегровані в професію нотаріуса та бути адаптовані для використання у нотаріальному процесі, як інструмент.

Однак, ні сама технологія, ні запроваджений нею інструментарій не дають підстав вважати їх виникнення та/чи впровадження як загрозу існування класичного нотаріату. Мова йде лише про вдосконалення і модернізацію нотаріального процесу, який дозволить нотаріату України впевнено рухатись у напрямку впровадження нових та вже існуючих нотаріальних дій. Питання в часі і його потрібно вивчати.

ОЛЬГА ОНІЩУК: «У ВІДНОСИНАХ «НОТАРІУС-КЛІЄНТ» МІЖ НАМИ ЗАВЖДИ ЗАКОН»

На початку квітня Нотаріальна палата України обрала своїх представників до складу Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату при Міністерстві юстиції України (далі – ВККН). 7 красунь і розмниць будуть тримати руку на пульсі у роботі такого важливо і водночас беззастережного для нотаріусів органу як ВККН. Про його роботу, повноваження, правові аспекти діяльності і просто про нотаріат ми говорили з віце-президентом Нотаріальної палати України Ольгою Оніщук.

Пані Олю, Вас та ще шестеро колег обрано кандидатами від Нотаріальної палати України до складу ВККН. Якою Ви бачите майбутню роботу Комісії нової каденції?

-Сьогодні професія нотаріуса «під прицілом» і законодавчого органу, і контролюючих органів, і засобів масової інформації, а особливо – громадян. Ми, нотаріуси, як ніколи відчуваємо упереджене ставлення до професії, що призводить до занепаду почуття єдності та сил нотаріальної спільноти змінити це. Однак, як говорив великий Тарас Шевченко «Боріться і поборите!»

Вважаю, що в першу чергу перед ВККН стоїть триєдине завдання: очищення нотаріату від осіб, які в силу особистих якостей не здатні нести обов'язок у сфері захисту цивільних прав та інтересів громадян, створення об'єктивних організаційних умов, які унеможливають перебування у професії осіб, що не відповідають критеріям фаховості, добросовісності та порядності; захист прав нотаріуса при процесуальних порушеннях контролюючих органів, що пов'язані виключно із недосконалістю законодавства чи технічними можливостями реєстру та відновлення довіри громадян до нотаріусів.

Які «болючі місця» нотаріату сьогодні?

- Про них можна говорити довго, бо їх чимало і вони взаємопов'язані. Нотаріальна палата України, відповідні її комісії досить оперативно реагують на кожний інформаційний, законодавчий чи адміністративний

Актуальне інтерв'ю

привід, намагаючись знайти оптимальне рішення, віднайти той механізм реалізації законодавства, який буде спрямований на вдосконалення процедурних питань і захистить громадян від порушення їхніх прав третіми особами. Нотаріуси сьогодні не просто виконавці завдань держави, вони є індикаторами державної правової політики, а їх діяльність – лакмусовим папірцем, який реагує на середовище як економічне, так і законодавче чи політичне. Ми – помічники держави, адже можемо вказати на ті моменти, які потребують адміністративного втручання і управління.

Як кажуть у народі: «порятунок потопаючих справа рук самих потопаючих». Тому Нотаріальна палата України направляє щоразу свої пропозиції до відповідних нормативно-правових актів, що стосуються нотаріату та нотаріальної діяльності, разом з Міністерством юстиції України, комітетами Верховної Ради України активно долучається до роботи над законопроектами, виробляє єдину нотаріальну практику, співпрацює як з громадськими організаціями, так і професійними асоціаціями. І все задля збереження істинних принципів професії нотаріуса, його призначення та соціальної складової.

Особисто для Вас, нотаріат – це...?

- Для мене нотаріат це частина мене, мій стиль життя. Моя професія, де я відбулася як фахівець, реалізувала свої життєві переконання та соціальні якості своєї особистості – допомагати людям і бути радником. Я докладатиму максимум зусиль задля збереження улюбленої справи.

Поговоримо про нотаріальне самоврядування. Ви є віце-президентом Нотаріальної палати та головою комісії з питань співробітництва з органами державної влади та місцевого самоврядування (комісія НПУ). Що зараз у роботі та які напрацювання і пропозиції Ви вже маєте?

- Основним і нагальним завданням комісії НПУ є напрацювання пропозицій щодо внесення змін до нормативно-правових актів, які регулюють діяльність Комісії МЮ з розгляду скарг в сфері державної реєстрації, оскільки моніторинг реєстраційних дій, камеральні перевірки з подальшим блокуванням доступу нотаріусів до державних реєстрів є досить поширеними сьогодні випадками. І це спричинено, в першу чергу, недосконалістю законодавства, а не порушеннями, які допускають дер-

жавні реєстратори. Тому внесення відповідних пропозицій і змін необхідні для об'єктивного застосування санкцій до нотаріусів в сфері державної реєстрації, зокрема введення до складу Комісії МЮ з розгляду скарг в сфері державної реєстрації, як мінімум двох нотаріусів (за аналогією з ВКК), унормування положень стосовно повідомлення скажника та суб'єкта оскарження про дату, час та місце проведення засідання; використання ДРРП та ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань шляхом безпосереднього доступу до роботи Комісії; інші новели спрямовані на забезпечення гласності, прозорості та відкритості роботи Комісії; унормування положень стосовно надсилання копій прийнятих рішень за результатами роботи її роботи тощо.

Спільно із Міністерством юстиції та Міністерством з окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб здійснюється об'ємний комплекс заходів з питань забезпечення захисту прав внутрішньо переміщених осіб, а саме: узагальнено проблематику вчинення нотаріальних дій щодо майна та оформлення спадщини на окупованих та непідконтрольних Україні територіях, розроблені проекти НПА щодо внесення змін до чинного законодавства у цій сфері.

Також підготовлено ряд законопроектів, спрямованих на посилення соціального захисту нотаріусів, які вже зареєстровані у Верховній Раді України.

У 2016 році, в тому числі завдяки роботі комісії НПУ, нам вдалося зберегти мінімальну межу плати за вчинення нотаріальних дій а також не допустити прийняття законодавцем норм, які надаватимуть селищним радам повноваження щодо оформлення спадщини, адже нотаріуси це єдині в державі фахівці, які зможуть гідно виконати роботу по оформленню спадкових справ, оскільки вони мають належний професіоналізм, незалежність та неупередженість, що забезпечується підвищеними вимогами для отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю, у порівнянні з посадовими особами органів місцевого самоврядування у селищах міського типу та сільських населених пунктах.

Законопроект «Про націоналізацію авторських прав на ДРРП», внесення пропозицій до законопроекту 3665 «Про медіацію» (друге читання), внесення змін до Кримінального ко-

дексу України в частині забезпечення захисту життя, здоров'я, майнових прав нотаріусів під час виконання ними професійних обов'язків нотаріусів та їх близьких родичів та інші напрацювання – це те, що на часі та підготовлено з метою розширення повноважень нотаріусів та захисту їхніх прав.

Що, на Вашу думку, визначає професію нотаріуса?

Усвідомлене почуття відповідальності. Нотаріус має вірно служити інтересам України та її громадян, з честю примножувати позитивний імідж професії, докладати максимум зусиль задля того щоб нотаріус, у свідомості наших громадян, завжди залишався взірцем.

Чи будуть ще зміни в діяльності нотаріату?

Так, звичайно. Ми знаходимося лише на самому початку реформи, і на мою думку дерегуляція та децентралізація структури нотаріальних органів є неминучою подією. Вчинення нотаріальних дій має бути приведені у відповідність до міжнародних стандартів, а також системного покорокового інтегрування українського нотаріату, як інституту позасудового захисту цивільних прав громадян, до європейських та транснаціональних правових інституцій. Буде запроваджений і електронний реєстр для вчинення нотаріальних дій, і електронний архів і багато іншого, тому не розслабляймося, бо нас чекає багато цікавого.

За вашими спостереженнями, за якими саме критеріями громадяни обирають нотаріуса?

- На мою думку, найважливішим для громадян є репутація нотаріуса, його професійні навички та вміння. Звертаючись до нього, громадянин обирає собі не тільки незалежного та неупередженого правового радника, а й людину стриману, тактовну та небайдужу до людських проблем.

Кажуть, що «клієнт завжди правий». Але чи це так у відносинах «нотаріус – клієнт»?

- У відносинах «нотаріус-клієнт» між нами завжди закон, який є основним критерієм.

Ваше життєве та професійне кредо?

Дорогу долай той, хто йде, незалежно від «погодніх умов»...

Все таємне стає явним, а тому не роби нічого непристойного.

Поважай себе та вмій володіти собою. Час – твій палач.

Спількувалася Леся Арнаутова

СПІВПРАЦЯ НПУ З МСЛН: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Важливу роль у міжнародному співробітництві Нотаріальної палати України (НПУ) відіграє діяльність у складі Міжнародного союзу нотаріату (МСЛН), міжнародної неурядової організації, яка об'єднує у своїх лавах 87 нотаріатів системи континентального права. Організатором і координатором цієї діяльності виступає Комісія з міжнародного співробітництва НПУ, члени якої також представляють нотаріат України на багатьох міжнародних заходах.

Членом МСЛН Нотаріальна палата України стала відносно недавно — 8 жовтня 2013 року, згідно з рішенням Асамблеї нотаріатів — членів Міжнародного союзу нотаріату у Лімі (Перу). З того часу НПУ бере активну участь в діяльності робочих органів Союзу — Комісій та Робочих груп, пленарні засідання яких прово-

дяться двічі на рік. Український нотаріат представлений також на Асамблеї нотаріатів — членів МСЛН, вищому органі Союзу, що приймає рішення у політичній і науковій сферах, пов'язаних з міжнародним нотаріатом, з питань функціонування організації та обрання її керівників, підтримки нотаріатів, які її потребують тощо.

ДОВІДКОВО:

Міжнародний союз нотаріату був створений під назвою «Міжнародний союз латинського нотаріату» (МСЛН) на першому Міжнародному конгресі, що відбувся у Буенос-Айресі (Аргентина) 2 жовтня 1948 року, з метою сприяння, координації і розвитку нотаріату латинського типу в усьому світі.

За результатами виборів у керівні та робочі органи МСЛН на 2017-2019 роки скликання, що відбулися під час Асамблеї нотаріатів-членів у жовтні 2016 року у Парижі (Франція), представники України увійшли

до складу Генеральної ради та 4-х Комісій Союзу: Комісії з європейських справ (КЄС), Комісії з нотаріальної деонтології (КНД), Комісії із соціального захисту нотаріусів (КСЗН), Комісії з тем і конгресів (КТК). Таким чи-

Олександр Беднов,
голова комісії НПУ з
питань міжнародного
співробітництва на
Асамблеї нотаріатів-
членів МСЛН, Париж,
жовтень 2016

ном, українські нотаріуси долучаються до обговорення міжнародних нотаріальних проблем, що представляють інтерес в юридичному та професійному плані, діяльності в науковій (навчання, дослідження), стратегічній (організація, розвиток), економічній (мережі, діяльність) і соціологічній (права людини, соціальний захист) сферах.

Крім того, представники нотаріату України входять до Робочих груп, що діють у складі Комісії з європейських справ МСЛН і займаються дослідженнями актуальних питань нотаріального законодавства та практики.

Зокрема, впродовж минулого року НПУ взяла участь у низці таких досліджень: «Спадкування в Європі», «Європейський регламент про спадкування з іноземним елементом і треті країни», «Купівля нерухомого майна в Європі», «Страховання професійної цивільної відповідальності нотаріуса».

Асамблея нотаріатів - членів МСЛН у Парижі, жовтень 2016

Засідання комісії з європейських справ МСЛН, Будапешт, Угорщина, березень 2017

Члени комісії МСЛН від України на Асамблеї нотаріатів - членів МСЛН

Цілі Союзу:

- сприяти взаємозв'язку між нотаріусами різних нотаріатів — членів з метою обміну інформацією і досвідом професійної практики;
- пропагувати дотримання основних принципів системи нотаріату континентального права і, зокрема, принципи нотаріальної етики;
- представляти нотаріат при міжнародних організаціях і співпрацювати з ними в рамках партнерських відносин;
- співпрацювати на міжнародному рівні для гармонізації національних нотаріальних законів;
- заохочувати, організовувати і розвивати професійну підготовку і підтримувати проведення наукових робіт в нотаріальній області;
- сприяти проведенню міжнародних конгресів, конференцій і міжнародних зустрічей;
- встановлювати та розвивати зв'язки з національними нотаріатами для допомоги в організації їх роботи та розвитку з метою їх приєднання до Союзу;
- встановлювати і просувати відносини з іншими організаціями, які не належать до системи континентального права, з метою співпраці з ними в галузях, що становлять спільний інтерес;
- забезпечувати підтримку розвитку права в нотаріальних питаннях в країнах, які цього потребують.

«Нотаріуси – пенсіонери», «Економічна ефективність нотаріату», «Еволюція сімейного законодавства», «Нотаріальна діяльність за кордоном», «Співробітництво між нотаріусами», надавши інформацію щодо законодавства і нотаріальної практики в Україні за вказаною тематикою. Також НПУ взяла активну участь у спільному проекті Ради нотаріатів Європейського Союзу, Комісії з європейських справ МСЛН і фонду IRENE щодо підготовки до видання консультативного довідника для но-

таріусів з питань національного законодавства європейських країн у сфері спадкового права, а також захисту уразливих груп населення.

У 2017 році КЕС заплановані нові дослідження за темами: «Право на нерухоме майно: Майнові права і їх адаптація відповідно до Регламенту ЄС (спадкування, режими майнових відносин між подружніми парами, зареєстровані партнерства) та «Дії, електронні реєстри і Blockchain», для висвітлення яких створено відповідні робочі групи також за участі делегатів КЕС від України.

Важливим результатом роботи НПУ у складі робочих органів МСЛН є постійний обмін інформацією з питань законодавства в нотаріальній сфері, виявлення актуальних загроз професії нотаріуса, здійснення міжнародної експертизи нотаріального законодавства України на предмет відповідності сучасним принципам функціонування нотаріатів латинського типу, реформування та імплементація європейських стандартів в нотаріальній діяльності, вивчення передового досвіду технічної модернізації тощо.

Міжнародний союз нотаріату не залишає поза увагою і роботу з молодими нотаріусами, надаючи їм можливість щорічно підвищувати рівень знань у Міжнародному університеті нотаріусів (МУН) МСЛН, що проводиться Союзом за участі відомих іноземних фахівців у нотаріальній сфері. Зокрема, наші молоді нотаріуси вже двічі мали можливість пройти таке навчання у Римі (2014 та 2016 р.р.).

У 2017 році навчання у МУН відбудеться у Буенос-Айресі (Аргентина), де бажаючі зможуть підвищити свій професійний рівень і познайомитися із своїми молодими колегами з усього світу.

В рамках подальшого розвитку двостороннього співробітництва з нотаріатами — членами МСЛН та з метою вивчення передового європейського досвіду, представники НПУ підтримують активні ділові стосунки з нотаріусами Литви, Естонії, Латвії, Грузії, Німеччини та ін.

У червні 2016 року українська делегація була присутня на святкуванні 20-річчя Нотаріальної палати Грузії, де новообраний президент НПУ В.Марченко познайомився з керівництвом МСЛН, а також іншими керівниками іноземних делегацій.

Двічі побувала українська делегація і в Литві, де вивчала досвід литовських колег у сфері запровадження системи електронних торгів та механізму взаємодії між реєстрами та взяла участь у міжнародній конференції з нагоди святкування 450-річчя професії нотаріуса в цій країні.

У червні ц.р. делегація від нотаріату України на чолу з президен-

Делегація НПУ на Міжнародній конференції у Тбілісі, Грузія, червень 2016

Делегація НПУ на Міжнародній конференції у Вільнюсі, Литва, грудень 2016

том НПУ візьме участь у Міжнародній конференції з питань позасудового захисту прав фізичних і юридичних осіб, що проводитиметься Нотаріальною палатою Білорусі у Мінську.

Не залишається поза увагою і спортивний напрямок міжнародної діяльності Палати. Багато років поспіль НПУ бере найактивнішу участь у Міжнародній нотаріальній олімпіаді, яка щорічно проводиться за сприяння Нотаріальної палати Республіки Польща у м. Мшана Дольна (Польща). Завдяки вмілій організаторській роботі Комісії НПУ з розвитку фізичної культури, спорту, творчості та мистецтва команда українських нотаріусів кожного року поповнює скарбничку призів і нагород за перемоги у спортивних змаганнях різноманітних видів спорту.

Наразі наша команда готується до чергової XV Міжнародної нотаріальної олімпіади, яка відбудеться наприкінці травня ц.р. То ж побажаємо нашим спортсменам легких стартів і блискучих перемог!

Молоді нотаріуси НПУ на навчанні V-го випуску Міжнародного університету нотаріусів МСЛН, Рим, Італія, липень 2016

Олімпійська збірна НПУ на Міжнародній нотаріальній Олімпіаді у Мшані Дольній, Польща.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ НПУ: ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ Е-НОТАРІАТУ В КРАЇНАХ БАЛТІЇ

На запрошення Президента Нотаріальної палати Естонії Тарво Пурі, Президента Ради присяжних нотаріусів Латвії Сандри Степнієце та Генерального директора ДП Центр реєстрів Литви Арвідаса Багдонавічуса делегація Нотаріальної палати України у складі Президента НПУ Володимира Марченко та члена Ради НПУ Кирила Нехимчука з 24 квітня по 27 квітня 2017 року перебувала у відповідних країнах Балтії з метою вивчення досвіду організації роботи нотаріусів з електронними реєстрами і нотаріальними архівами.

25.04.2017 р. делегація у супроводі співробітниці Нотаріальної палати Естонії відвідала Центр державних реєстрів та інформаційних систем Естонії. Співробітник Центру коротко розповів про історію створення системи електронного нотаріату, ознайомив з роботою та функціями усіх дотичних до професії електронних реєстрів (усього 18), у тому числі інформаційною системою E-notary. Зокрема, естонський колега зазначив, що система E-notary створювалася паралельно і одночасно зі створенням так званої «електронної держави». Розпочавши (як і Україна) зі створення різними установами та організаціями (в тому числі професійними, як Нотаріальна палата) окремих реєстрів (реєстрів), Естонія зробила величезний ривок уперед завдяки двом принциповим рішенням – створенню універсаль-

ного шляху (X-road) обміну даними між усіма вісімнадцятьма діючими на сьогодні (на момент створення X-road – менше) реєстрами та авторизації особи шляхом ID-kard, MobileID та Digi-ID. Саме ці рішення, одночасно з побудовою сучасної системи інтернет-зв'язку, дозволили забезпечити такий обмін даними між реєстрами, який дозволяє нотаріусам здійснювати, наприклад, дистанційне вчинення нотаріальних дій та вчинення нотаріальних дій без паперових носіїв клієнта. Система E-notary дозволяє автоматизувати створення нотаріального документу, запитів з реєстрів, обміну даними з клієнтами, оплату нотаріальних дій та інших платежів. Має інтегрований календар прийому нотаріуса.

Наступна робоча зустріч відбулася у приміщенні Нотаріальної палати Естонії, де делегацію прийняла

виконавчий директор НПЕ Іві Странг. В ході бесіди обговорено широкий спектр питань діяльності структур НПЕ на користь професії, зокрема організація нотаріальної діяльності, інтелектуальна та фінансова складові E-notary, збереження нотаріального архіву, видання спеціалізованого журналу для нотаріусів, захист прав, обсяг повноважень нотаріусів в Естонії, їх законотворча та суспільна діяльність, порядок підвищення професійної кваліфікації.

У другій половині дня делегація відвідала нотаріальну контору Президента НПЕ Тарво Пурі і нотаріуса Тііта Сеппа та поспілкувалась з естонськими колегами на їхніх робочих місцях.

Під час зустрічі на практичних прикладах було продемонстровано роботу інформаційної системи E-notary, а також детально обговорено систему організації роботи нотаріальної контори у складі шести нотаріусів Естонії.

Ввечері делегація виїхала до наступного пункту візиту – Риги.

26.04.2017 р. в Нотаріальній палаті Латвії делегацію зустріли її виконавчий директор пані Вія Пізіча та інші співробітники Палати. Латвійські колеги розповіли, що у 2016 році вони здійснили модернізацію програмного забезпечення Палати. Інформаційна система нотаріуса (довільний переклад назви) створювалася власними силами Нотаріальної палати Латвії. Акцент був зроблений на автоматизацію створення нотаріального документу, автоматиза-

Міжнародне співробітництво

Підписання Меморандуму про співробітництво між ДП Центр реєстрів Литовської республіки та Нотаріальної палати України, Вільнюс, 27 квітня 2017 року

цію оплати, портал клієнта. Вказана система частково інтегрована з деякими державними реєстрами (всього 10), але існує як відокремлене АРМ. На даний час в розпорядженні Палати знаходяться такі реєстри: спадкових справ, публічних заповітів (з 01.05.2014 року, розірваних шлюбів (з 2011 р.), відкликаних довіреностей, довіреностей на майбутнє, усіх нотаріальних дій, усіх довіреностей (планують запустити).

Виконавчий директор розповіла про організацію роботи НПЛ, види страхування, систему перевірок роботи нотаріусів НПЛ. Крім того, присутній на зустрічі директор Нотаріального інституту Латвії Гатіс Літвінс ознайомив з організацією підвищення професійного рівня латвійських нотаріусів.

Під час зустрічі з Президентом Латвійської Ради присяжних нотаріусів Сандрой Стіпнієце, в плані обміну досвідом роботи та організації діяльності отримано детальну інформацію про те, як проводилась модернізація нотаріальної діяльності, зокрема, розробка Інформаційної системи нотаріуса, вартість її обслуговування, збереження нотаріального архіву. В ході бесіди відбувся обмін думками щодо розширення повноважень нотаріусів,

захисту прав, законотворчої та суспільної діяльності, видання нотаріального журналу.

Наприкінці зустрічі Президент Латвійської Ради присяжних нотаріусів С.Стіпнієце від імені усіх своїх колег висловила підтримку українському нотаріату та побажала успіхів і миру нашій країні.

Ввечері делегація виїхала до Вільнюсу.

27.04.17 Робочій день розпочався з візиту до ДП Центр реєстрів Литви. Українську делегацію прийняли виконуючий обов'язки Генерального директора Центру Арвідас Багдонавічус, виконуючий обов'язки заступника директора з питань нерухомості, кадастру і реєстру Казіс Максвитіс, експерт Центру Кястітус Сабалаяскас, системний інженер-розробник ІТ Центру Саулюс Кведаравічюс, начальник Центру сертифікації Міндаугас Жалюкас, головний юрист Кристина Гріневічюте, а також Президент Литовської нотаріальної палати Марюс Страчкайтіс, уповноважений НПЛ у зв'язках з громадськістю Александрас Матоніс, консультант НПЛ Лайма Мікіпаравічене та юрист НПЛ Юстас Чіоманас.

Представники Центру та Нотаріальної палати Литви ознайомили делегацію з функціонуванням сис-

теми e-Notaras, що була створена як АРМ нотаріуса і інтегрована в єдину систему реєстрів держави (всього 14). Вказана система виконує всі функції, аналогічні попереднім прикладам в Естонії та Латвії.

В ході візиту до Центру, з метою обміну найкращими методами роботи, досвідом з питань, що становлять взаємний інтерес, і початку тісної співпраці, було підписано МЕМОРАНДУМ про взаєморозуміння щодо співробітництва між Державним підприємством Центр реєстрів (Литовська Республіка) та Нотаріальною палатою України (Республіка Україна), в якому його основними напрямками визначено юридичне і технічне регулювання впровадження та обслуговування електронного підпису, його ідентифікації, включаючи технологію мобільного підпису, та допомога у впровадженні інформаційної системи управління нотаріальними справами шляхом використання ноу-хау і передового досвіду Литви.

В цілому, результати вивчення досвіду країн Балтії у сфері електронного нотаріату та АРМ нотаріуса засвідчили, що вказані вище країни жодним чином не копіювали одна одну: різними були концепції їх створення, шляхи та кінцевий результат.

У даному контексті впровадження цієї системи в Україні дозволило б збільшення доходів до бюджету держави шляхом легалізації доходів та прозорості розрахунків, сприяло б більш ефективному захисту прав власності, зміцненню зв'язку громадян України – нерезидентів з країною походження, формуванню цивілізованого ринку нерухомості і цін на нерухомість, зменшенню витрат часу на нотаріальні дії, підвищенню ролі нотаріуса у суспільстві та збереженню нотаріальної професії у цифрову епоху.

ПОЗАСУДОВІ СПОСОБИ ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ПРЕДМЕТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інститут позасудового звернення стягнення на предмет забезпечення не є новим для вітчизняного законодавства, але лише останнім часом, у зв'язку з ситуацією в країні, це питання набуло значного поширення, в першу чергу, серед фінансових установ, які є заінтересованими в найшвидшому і найефективнішому погашенні проблемної заборгованості.

Разом з тим така процедура і досі подекуди ще залишається не дуже звичною і до кінця зрозумілою для широкого кола осіб, що так чи інакше пов'язані зі сферою кредитування.

Отже, про що іде мова — це процедура позасудового (тобто, без санкції суду) звернення стягнення на предмет застави, рухомого майна, та іпотеки.

Способами такого звернення стягнення є:

- *передача майна, що є предметом забезпечувального обтяження, у власність заставодержателя/ іпотекодержателя в рахунок виконання забезпеченого обтяженням зобов'язання в порядку, встановленому законодавством України;*
- *продаж заставодержателем/ іпотекодержателем предмета забезпечувального обтяження шляхом укладення договору купівлі-продажу з іншою особою-покупцем або на публічних торгах;*
- *відступлення заставодержателю права задоволення забезпеченої обтяженням вимоги у разі, якщо предметом забезпечувального обтяження є право грошової вимоги;*
- *переказ заставодержателю відповідної грошової суми, у тому числі в порядку договірної списання, у разі, якщо предметом забезпечувального обтяження є гроші або цінні папери.*

В цій статті ми зупинимось на двох перших способах, що є однаковими як для застави рухомого майна, так і для іпотеки: набуття заставодержателем/іпотекодержателем права власності на предмет забезпечувального обтяження та його продаж третій особі.

Необхідною передумовою для можливості обрання таких способів звернення стягнення іпотекодержателем є відповідне застереження, що має міститись в іпотечному договорі, або окремий договір про задоволення вимог іпотекодержателя.

Іншою умовою є повідомлення не менш ніж за 30 днів до початку звернення стягнення боржника (якщо

він є окремою особою), заставодавця/ іпотекодавця та інших осіб, права яких на предмет обтяження зареєстровані належним чином про порушення забезпеченого зобов'язання та необхідність їх усунення з попередженням про застосування, в іншому випадку, одного із способів звернення стягнення. Тут необхідно звернути увагу, що якщо мова йде про рухоме майно, Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» зобов'язує обтяжувача одночасно з надсиланням повідомлення зареєструвати звернення стягнення в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна.

В більшості випадків діюче законодавство не зобов'язує обтяжувача переконуватись в тому, що відповідні особи отримали повідомлення. Більше того, в Єдиному державному реєстрі судових рішень можна знайти позицію вищих судових інстанцій, в яких говориться, що обтяжувач, який належним чином відправив повідомлення, вважається таким, що виконав свій обов'язок навіть у тому випадку, коли особа не отримала повідомлення з причин, що не залежали від обтяжувача (наприклад, зміна адреси без попереднього повідомлення про це). Окремий випадок становить набуття іпотекодержателем права власності на предмет іпотеки, адже Порядок державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень для реєстрації права власності за іпотекодержателем вимагає подання державному реєстратору документа, що підтверджує наявність факту завершення 30-денного строку з моменту саме отримання іпотекодавцем та боржником, якщо він є відмінним від іпотекодавця, письмової вимоги іпотекодержателя у разі, коли більш тривалий строк не зазначений у відповідній письмовій вимозі. Це є дуже принциповим моментом, про який треба пам'ятати, адже порушення Порядку є підставою для скасування реєстраційної дії в адміністративному порядку Міністерством юстиції.

Після виконання необхідних передумов обтяжувач може переходити до головного етапу процедури, безпосередньо набуття у власність або продаж предмету забезпечення третій особі.

Набуття обтяжувачем права власності на предмет застави/іпотеки регулюється ст. 29 Закону України «Про забезпечення вимог кредитора та реєстрацію обтяжень» та ст. 37 Закону України «Про іпотеку».

І якщо набуття права власності на рухоме майно проходить без участі нотаріуса, то при зверненні стягнення на предмет іпотеки нотаріус як реєстратор приймає безпосередню участь.

Перелік документів, необхідних для набуття іпотекодержателем предмету іпотеки у власність в порядку ст. 37 Закону України «Про іпотеку» — досить простий. Крім документа про дотримання 30-денного строку, про який вже згадувалось вище, реєстратору повинні бути надані копія письмової вимоги та заставна, якщо іпотечним договором передбачено її видачу. Документи мають бути подані відповідному державному реєстратору області, міста Києва за місцем розташування нерухомого майна. Виключенням є нерухоме майно, що розташоване в межах території Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, а також тимчасово окупованої території Донецької та Луганської областей, реєстрація прав на яке може здійснюватися незалежно від його місцезнаходження.

Наступним розповсюдженням способом звернення стягнення є продаж обтяжувачем предмету забезпечувального обтяження від власного імені третій особі. Важливо підкреслити, що це відбувається без набуття самим обтяжувачем майна у власність.

Продаж здійснюється шляхом укладення відповідного договору купівлі-продажу, який у відповідних випадках підлягає нотаріальному посвідченню. Ціна такого продажу має визначатись за домовленістю між обтяжувачем та заставодавцем/ іпотекодавцем або на підставі оцінки суб'єктом оціночної діяльності. Цікаво, що в Законі України «Про забезпечення вимог кредитора та реєстрацію обтяжень» не встановлено вимог, які б обмежували обтяжувача визначенням ціни на підставі оцінки чи домовленістю з заставодержателем. Встановлено лише, що обтяжувач повинен продати предмет забез-

печувального обтяження особі, яка запропонувала найвищу ціну.

Суттєвою перешкодою, яка може стати на заваді позасудовим способом звернення стягнення є арешти, накладені як на сам предмет забезпечувального обтяження, так і просто на все майно боржника, без конкретизації. Не рідкими є випадки, коли боржники навмисно ініціюють такі обтяження з метою завадити зверненню стягнення. На жаль, незважаючи на пріоритет зареєстрованої застави/іпотеки над публічними обяженнями, які зареєстровані пізніше, сьогоднішня практика змушує обтяжувачів звертатись в суди з заявами про зняття арештів.

Ще однією складністю при зверненні стягнення на предмет іпотеки шляхом його продажу третій особі може бути відсутність в іпотекодержателя правовстановлюючих документів на майно. І хоча діюче законодавство чітко говорить про те, що дії з продажу майна іпотекодержателем здійснюються виключно на підставі іпотечного договору, що до речі, знайшло підтримку Верховного Суду України в аналізі судової практики застосування судами законодавства, яке регулює іпотеку як заставу нерухомого майна, позиція Мініюсту, як органу що, безперечно, впливає на нотаріусів, в тому числі, шляхом проведення перевірок здійснення нотаріальної діяльності, на сьогодні час є протилежною. Тому відсутність в іпотекодержателя оригіналів документів, що підтверджують право власності іпотекодавця на відповідне майно, може стати перешкодою в посвідченні договору купівлі-продажу цього майна.

Підсумовуючи викладене, хоча зазначити, що не дивлячись на деякі труднощі та недоліки, які пов'язані з процедурою, позасудового звернення стягнення, такі способи все ж є одними з найбільш зручними та вигідними для обтяжувачів та дозволяють достатньо швидко та ефективно отримати задоволення вимог, обходячи об'єктивні та суб'єктивні перешкоди, що виникають у випадку звернення стягнення шляхом примусового виконання рішення органами виконавчої служби, що і пояснює популярність, яку вони набувають зараз.

Нотаріальний практикум

ПИТАННЯ:

Чи дійсний державний акт на право власності на земельну ділянку, виданий після смерті спадкодавця, та чи має право нотаріус видати свідоцтво про право на спадщину на земельну ділянку спадкоємцю на підставі цього документа?

ВІДПОВІДЬ:

При видачі свідоцтва про право на спадщину підпункт 4.14 пункту 4 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій зобов'язує нотаріуса перевіряти: факт смерті спадкодавця; час і місце відкриття спадщини; наявність підстав для закликання до спадкоємства, якщо має місце спадкування за законом; прийняття спадкоємцем спадщини у встановлений законом спосіб; склад спадкового майна, на яке видається свідоцтво про право на спадщину. Для підтвердження вказаних обставин від спадкоємців витребуються документи, які підтверджують вказані факти.

Громадяни та юридичні особи відповідно до частини 1 статті 116 Земельного кодексу України набувають право власності на земельні ділянки із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень

Згідно з частиною 1 статті 126 Земельного кодексу України (в редакції, що діяла до 01 січня 2013 року), документом, що посвідчує право власності на земельну ділянку, є державний акт на право власності.

Державний акт, виданий після смерті спадкодавця при зазначенні в ньому дати прийняття уповноваженим органом відповідного рішення про передачу у власність земельної ділянки за життя спадкодавця, свідчить про набуття спадкодавцем права власності на земельну ділянку.

Стаття 125 Земельного Кодексу України визначає, що право власності на земельну ділянку виникає з моменту державної реєстрації такого права.

У разі відсутності державної реєстрації права власності на нерухоме майно спадкодавця спадкоємець має право згідно з пунктом 66 Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень від 25 грудня 2015 року № 1127 подати документи, необхідні для державної реєстрації права власності на підставі

заяви спадкоємця. Перелік документів передбачений в статті 27 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та в Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. До них належать: документи, що підтверджують набуття спадкодавцем права власності на нерухоме майно, витяг із Спадкового реєстру про наявність заведеної спадкової справи та документ, що містить відомості про склад спадкоємців, виданий нотаріусом чи уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування, якими заведено відповідну спадкову справу.

Підставою для державної реєстрації права власності відповідно до статті 27 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» є державний акт на право приватної власності на землю, державний акт на право власності на землю, державний акт на право власності на земельну ділянку або державний акт на право постійного користування землею, видані до 1 січня 2013 року.

Видача свідоцтва про право на спадщину на майно, право власності, яке підлягає державній реєстрації згідно з підпунктом 4.15 пункту 4 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій, проводиться нотаріусом після подачі документів, що посвідчують право власності спадкодавця на таке майно.

Враховуючи вищенаведене, та з урахуванням, того, що наявність державного акту про право власності на земельну ділянку є підтвердженням факту державної реєстрації права власності спадкодавця на об'єкт нерухомого майна, вбачається можливим видача свідоцтва про право на спадщину на земельну ділянку.

ПИТАННЯ:

Якими мають бути дії нотаріуса, у разі виявлення при підготовці до нотаріального посвідчення правочинів щодо відчуження нерухомого майна заборони відчуження або арешту на невизначене майно при тому, що відсутнє зазначення ідентифікаційного коду чи інших ідентифікуючих ознак, окрім прізвища ім'я та по батькові?

ВІДПОВІДЬ:

У статті 55 Закону України «Про нотаріат» визначено, що угоди про відчуження та заставу майна, що підлягає реєстрації, посвідчуються за умови подання документів, що підтверджують право власності на майно, що відчужується або заставляється, або за наявності державної реєстрації права власності на таке майно у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. При посвідченні угод про відчуження або заставу жилого будинку, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна перевіряється відсутність заборони відчуження або арешту майна. У разі наявності заборони угода про відчуження майна, обтяженого боргом, посвідчується лише у разі згоди кредитора і набувача на переведення боргу на набувача.

Нормам Закону України «Про нотаріат» кореспондують положення Порядку вчинення нотаріальних дій, де в підпункті 2.1 пункту 2 глави 2 розділу II передбачено, що при підготовці до посвідчення правочинів про відчуження або заставу нерухомого майна нотаріусом перевіряється відсутність заборони відчуження або арешту майна шляхом безпосереднього доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно

Згідно з підпунктом 1.13 пункту 1 глави 2 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій у разі наявності заборони правочинів про відчуження майна, обтяженого боргом, посвідчується лише у разі згоди кредитора і набувача на переведення боргу на набувача.

Також відповідно до положень підпункту 3.1 пункту 2 глави 11 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій у разі наявності заборони відчуження житлового будинку, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна свідоцтво про право власності на частку в спільному майні подружжя видається лише у разі згоди на те кредитора (відповідного податкового органу).

Якщо особа вважає, що заборона на відчуження або арешт, які накладені на невизначене майно, належать не їй, вона може звернутися до суду з позовом для захисту своїх порушених прав та законних інтересів, а також за зняттям заборони або арешту з визначеного майна.

Нотаріальний практикум

Якщо при підготовці до нотаріального посвідчення правочину щодо відчуження нерухомого майна нотаріусом було виявлено заборону відчуження або арешт на невизначене майно, однак при цьому відсутнє зазначення ідентифікаційного коду чи інших ідентифікуючих ознак, окрім прізвища, ім'я та по батькові особи, нотаріус згідно з вимогами частини 2 статті 42 Закону України «Про нотаріат» (строки вчинення нотаріальних дій) може відкласти вчинення нотаріальної дії для витребування додаткової інформації. У даному випадку нотаріус може звернутися до установи, якою було накладено вищезазначену заборону або арешт, для уточнення даних особи (ідентифікаційного коду чи інших ідентифікуючих ознак) за ім'ям якої накладено заборону або арешт на майно.

ПИТАННЯ:

Чи вимагається сплата збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при нотаріальному посвідченні договору купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва?

ВІДПОВІДЬ:

Відповідно до пункту 6 статті 7 розділу I Порядку вчинення нотаріальних дій документи, що підтверджують сплату в передбачених законом випадках, податку з доходів громадян та інших обов'язкових платежів, повертаються з відповідною відміткою про вчинену нотаріальну дію особам, які здійснили таку оплату або уповноваженим представникам цих осіб. Копія (фотокопія) платіжного документа долучається до примірника документа, що залишається у справах нотаріуса.

Згідно з пунктом 9 статті 1 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування є підприємства, установи та організації незалежно від форм власності та фізичні особи, які придбавають нерухоме майно, за винятком державних підприємств, установ і організацій, що придбавають нерухоме майно за рахунок бюджетних коштів, установ та організацій іноземних держав, що користуються імунітетами і привілеями згідно із законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України,

а також громадян, які придбавають житло і перебувають у черзі на одержання житла або придбавають житло вперше.

Нерухомим майном визнається жилий будинок або його частина, квартира, садовий будинок, дача, гараж, інша постійно розташована будівля, а також інший об'єкт, що підпадає під визначення групи 3 основних засобів та інших необоротних активів згідно з Податковим кодексом України.

Відповідно до пункту 8 статті 2 та пункту 10 статті 4 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» об'єктом оподаткування для вищезазначених платників збору встановлюється ставка збору в розмірі 1% від вартості нерухомого майна, зазначеної в договорі купівлі-продажу такого майна.

Поняття об'єкта незавершеного будівництва законодавчо не закріплено, однак в пункті 48 Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджених наказом Мінфіну від 30 вересня 2003 року № 561, визначено, що витрати на будівництво (виготовлення), придбання та поліпшення об'єктів основних засобів з початку і до закінчення зазначених робіт та введення об'єктів в експлуатацію визнаються незавершеними капітальними інвестиціями (незавершеним будівництвом).

Незавершені капітальні інвестиції не входять до складу основних засобів. Про це прямо сказано в підпункті 14.1.138 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України.

Відповідно до положень статті 331 Цивільного кодексу України до завершення будівництва (створення майна) особа вважається власником матеріалів, обладнання тощо, які були використані в процесі цього будівництва (створення майна).

У разі необхідності особа може укласти договір щодо об'єкта незавершеного будівництва, право власності на який реєструється органом, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно, на підставі документів, що підтверджують право власності або користування земельною ділянкою для створення об'єкта нерухомого майна, дозволу на виконання будівельних робіт, а також документів, що містять опис об'єкта незавершеного будівництва.

Абзацом першим підпункту 4.1 пункту 4 глави 2 розділу II Порядку

вчинення нотаріальних дій визначено, що договір відчуження об'єкта незавершеного будівництва може бути укладено за умови, що право власності на нього зареєстровано. Порядок державної реєстрації та перелік документів, необхідних для державної реєстрації права власності на об'єкт незавершеного будівництва визначаються Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01 липня 2004 року № 1952-IV та Порядком державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1127 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 553).

Перелік документів, що подаються нотаріусу при посвідченні договору про відчуження об'єкта незавершеного будівництва нотаріусу, визначено в підпункті 4.2 пункту 4 глави 2 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій:

- документ, на підставі якого проводиться будівництво (дозвіл на виконання будівельних робіт, декларація про початок виконання будівельних робіт, будівельний паспорт тощо);
- документ, що підтверджує право на земельну ділянку.

Отже, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування при нотаріальному посвідченні договору купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва сплаті не підлягає через відсутність об'єкта основних засобів 3 групи (інших необоротних активів) згідно з Податковим кодексом України, відповідно до якого має сплачуватися цей платіж (пункт 9 статті 1 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування»).

ПИТАННЯ:

Чи звільняються державні органи від сплати адміністративного збору за проведення реєстраційних дій у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень у скороченні строки?

ВІДПОВІДЬ:

Розміри адміністративного збору за проведення реєстраційних дій у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно встановлені статтею 34 Закону України «Про державну реєстрацію речових

Нотаріальний практикум

прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 № 1952-IV.

Коло осіб, які звільняються від сплати адміністративного збору під час проведення державної реєстрації речових прав визначено частиною 8 статті 34 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Зокрема, пункт 8 цієї частини статті передбачає, що від сплати адміністративного збору звільняються органи державної влади.

Однак, у випадку, якщо державна реєстрація права власності або інших речових прав, відмінних від права власності, проводиться у строки менші, ніж передбачені статтею 19 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», державні органи не звільняються від сплати адміністративного збору.

ПИТАННЯ:

В який наряд відповідності до номенклатури справ нотаріуса оформлювати реєстраційні справи юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців?

ВІДПОВІДЬ:

Відповідно до пункту 13 частини 1 статті 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 № 755-IV реєстраційна справа – сукупність документів у паперовій та/або електронній формі, що подавалися для проведення реєстраційних дій.

Реєстраційна справа відповідно до частини 1 статті 29 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» формується в паперовій та електронній формі після внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію створення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, державну реєстрацію фізичної особи – підприємця і державну реєстрацію включення відомостей про юридичну особу та фізичну особу – підприємця.

Згідно з частиною 3 статті 29 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» реєстраційна справа в паперовій формі щодо юридичної особи (крім громадського формування) та фізичної особи – підприємця зберігається

за їх місцезнаходженням у виконавчих органах міської ради міст обласного та/або республіканського Автономної Республіки Крим значення, Київській, Севастопольській міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях.

Суб'єкт державної реєстрації, який провів реєстраційну дію, протягом трьох робочих днів з дня її проведення надсилає документи, подані для проведення реєстрації, відповідному суб'єкту державної реєстрації, уповноваженому зберігати реєстраційні справи.

Порядок формування та зберігання реєстраційних справ за № 1499/29629 від 18.11.2016 року, затверджений наказом Міністерства юстиції України № 3267/5 від 18.11.2016 року, визначає, що передача у випадках, передбачених законом, реєстраційної справи або документів для долучення до реєстраційної справи суб'єкту, що забезпечує зберігання реєстраційних справ, здійснюється державним реєстратором, нотаріусом або уповноваженою особою фронтофісу, що забезпечував прийняття, зберігання та видачу документів, поданих для державної реєстрації, протягом трьох робочих днів з дати проведення відповідної державної реєстрації поштовим відправленням за описом або нарочно за описом.

Отже, нотаріуси не є уповноваженим суб'єктом, що забезпечує зберігання реєстраційних справ юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичних осіб, та фізичних осіб – підприємців.

ПИТАННЯ

Чи можна при втраті оригіналу державного акта на право власності на земельну ділянку внести запис про державну реєстрацію права власності за спадкодавцем на підставі копії вказаного документа? Після чого на підставі інформації з ЄДРРП, отриманої шляхом безпосереднього доступу до нього видати свідоцтво про право на спадщину на земельну ділянку?

ВІДПОВІДЬ:

Пункт 66 Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 р. № 1127, в редакції постанови Кабі-

нету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 553 (далі – Порядок №1127), визначає, що для державної реєстрації права власності на підставі заяви спадкоємця подаються документи, необхідні для відповідної реєстрації, передбачені статтею 27 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон № 1952-IV) та цим Порядком, що підтверджують набуття спадкодавцем права власності на нерухоме майно, витяг із Спадкового реєстру про наявність заведеної спадкової справи та документ, що містить відомості про склад спадкоємців, виданий нотаріусом чи уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування, якими заведено відповідну спадкову справу.

Державна реєстрація права власності на підставі заяви спадкоємця проводиться шляхом внесення до Державного реєстру прав відомостей про суб'єкта права власності – спадкодавця з обов'язковим зазначенням відомостей про смерть такої особи.

Перелік документів для здійснення державної реєстрації права власності на земельну ділянку у зв'язку із втратою, пошкодженням чи зіпсуванням відповідного державного акта на право власності на земельну ділянку визначено пунктом 53 Порядку №1127.

Таким чином, для державної реєстрації права власності та інших речових прав на земельну ділянку, реєстрацію яких проведено до 1 січня 2013 року відповідно до законодавства, що діяло на момент їх виникнення, у зв'язку із втратою відповідного державного акта на право власності на земельну ділянку згідно вказаного пункту Порядку №1127 подаються:

1) копія примірника втраченого державного акта;

2) оголошення про втрату документа у друкованих засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження або місцевої чи регіональної сфери розповсюдження за місцезнаходженням нерухомого майна, в якому повинні бути зазначені назва документа, його номер і дата видачі, на чіє ім'я виданий, яким органом (крім випадків пошкодження чи зіпсування документа).

Нотаріальний практикум

Державна реєстрація прав у випадку, передбаченому цим пунктом, проводиться виключно за умови встановлення державним реєстратором наявності зареєстрованих речових прав в інформаційних системах, державна реєстрація прав в яких здійснювалася до 1 січня 2013 р., або на паперових носіях інформації, ведення яких здійснювалося підприємствами бюро технічної інвентаризації.

Підпункт 4.15 пункту 4 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій встановлює, що видача свідоцтва про право на спадщину на майно, право власності на яке підлягає державній реєстрації, проводиться нотаріусом після подання документів, що посвідчують право власності спадкодавця на таке майно, крім випадків, коли державну реєстрацію права власності на нерухоме майно відповідно до закону проведено без видачі документа, що посвідчує таке право, нотаріальна дія щодо такого майна вчиняється на підставі інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, отриманої шляхом безпосереднього доступу до нього. Така інформація долучається до примірника правочину, свідоцтва тощо, які залишаються у справах нотаріуса.

Отже, на підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що державну реєстрацію права власності за спадкодавцем у зв'язку із втратою відповідного державного акта на право власності на земельну ділянку можна провести із дотриманням вимог, визначених пунктами 53 та 66 Порядку №1127, після чого на підставі інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, отриманої шляхом безпосереднього доступу до нього, видати свідоцтво про право на спадщину на земельну ділянку.

ПИТАННЯ

Чи можна за заявою нового іпотекодержателя видати дублікат договору іпотеки, за яким відступлено право вимоги?

ВІДПОВІДЬ

Питання видачі дублікатів документів, посвідчених або виданих нотаріусами у разі їх втрати або зіпсування регульовано нормами статей 8, 34, 35, 53 Закону України «Про нотаріат», глави 22 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріу-

сами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 року №296/5.

Так, видача дублікату втраченого або зіпсованого нотаріально посвідченого документа здійснюється державними нотаріусами в державних нотаріальних архівах. До передачі в архів примірників документів, посвідчених або виданих нотаріусом, дублікат втраченого або зіпсованого нотаріально посвідченого документа видається нотаріусом за місцем його зберігання.

Право на отримання дублікату нотаріально посвідченого документа відповідно до статті 53 Закону України «Про нотаріат» мають виключно особи перелічені в першому реченні частини п'ятої статті 8 цього Закону, а саме фізичні та юридичні особи, за дорученням яких або щодо яких вчинялися нотаріальні дії. Таким чином, Закон надає право на отримання дублікату нотаріально посвідченого документа обмеженому колу осіб.

Питання визначення належного кола осіб, які мають право отримати дублікат нотаріально посвідченого документа є досить важливим, оскільки видача дублікату нотаріально посвідченого документа неналежній особі має наслідком не тільки порушення вимог порядку вчинення нотаріальних дій, але й розкриття нотаріальної таємниці.

Сторонами зобов'язання відповідно до частини 1 статті 510 Цивільного Кодексу України (далі – ЦКУ) є боржник та кредитор.

Іпотека відповідно до статті 1 Закону України «Про іпотеку» – це вид забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном, що залишається у володінні і користуванні іпотекодавця, згідно з яким іпотекодержатель має право в разі невиконання боржником забезпеченого іпотекою зобов'язання одержати задоволення своїх вимог за рахунок предмета іпотеки переважно перед іншими кредиторами цього боржника у порядку, встановленому цим Законом.

Кредитор у зобов'язанні згідно з положеннями статті 512 ЦКУ може бути замінений іншою особою внаслідок передавання ним своїх прав іншій особі за правочином (відступлення права вимоги), якщо це не заборонено договором або законом.

Відступлення прав за іпотечним договором відповідно до статті

512 ЦКУ та статті 24 Закону України «Про іпотеку» здійснюється за умови, що одночасно здійснюється відступлення права вимоги за основним зобов'язанням.

Правочин про відступлення прав за іпотечним договором підлягає нотаріальному посвідченню. Відомості про таке відступлення підлягають державній реєстрації у встановленому законодавством порядку.

Виходячи із положень, закріплених у статті 514 ЦКУ до нового кредитора переходять права первісного кредитора у зобов'язанні в обсязі і на умовах, що існували на момент переходу цих прав, якщо інше не встановлено договором або законом. Тобто обсяг прав та обов'язків сторін зобов'язання залишається незмінним, відбувається тільки заміна одного кредитора (іпотекодержателя) на іншого.

Первісний кредитор згідно з частиною 1 статті 517 зобов'язаний передати новому кредиторові документи, які засвідчують права, що передаються, та інформацію, яка є важливою для їх здійснення.

В результаті укладення договору відступлення права вимоги новий кредитор (іпотекодержатель) отримує примірник договору іпотеки, що надавався первісному кредитору (іпотекодержателю). Так, у нового іпотекодержателя з'являється в наявності вся інформація, що міститься в іпотечному договорі і яка необхідна йому для реалізації своїх прав та законних інтересів

Встановлення та реалізація всього обсягу прав нового кредитора (іпотекодержателя) відповідно до іпотечного договору можлива за наявності у нього примірника такого договору, який передається при укладенні договору відступлення права вимоги. Тому видачу за заявою нового іпотекодержателя дублікату договору іпотеки, за яким відступлено право вимоги, не можна розглядати як порушення нотаріусом нотаріальної таємниці.

З огляду на вищевикладене, за наявності підтверджуючих документів щодо відступлення права вимоги, вбачається можливим видача за заявою нового іпотекодержателя дублікату договору іпотеки, за яким відступлено право вимоги, для здійснення прав та захисту законних інтересів нового кредитора (іпотекодержателя).

ПРАВОВА ПОЗИЦІЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

№ 4 від 19 квітня 2017 року

Щодо можливості нотаріуса бути учасником (засновником) господарських товариств, отримувати дивіденди, брати участь у прийнятті рішень, голосуванні тощо (в контексті норми статті 3 Закону України «Про нотаріат»)

Керуючись Законом України «Про нотаріат», Статутом Нотаріальної палати України (далі - НПУ) та потребами суспільства, які виникли у сфері позасудового регулювання цивільних правовідносин, а також для ефективної реалізації завдань, покладених на професійну самоврядну організацію нотаріусів, НПУ напрацьовує правові позиції та певні механізми врегулювання проблемних питань у нотаріальній практиці.

Метою напрацювання правових позицій є отримання єдиної практики для реалізації та захисту прав і законних інтересів як осіб – учасників правовідносин, так і захисту прав нотаріусів при здійсненні ними професійної діяльності, а також виконанні інших обов'язків згідно з законодавством України.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про нотаріат» нотаріус – це уповноважена державою фізична особа, яка здійснює нотаріальну діяльність у державній нотаріальній конторі, державному нотаріальному архіві або незалежну професійну нотаріальну діяльність, зокрема, посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності.

Нотаріусу забороняється використовувати свої повноваження з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки чи пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб.

Нотаріус не може займатися підприємницькою, адвокатською діяльністю, бути засновником адвокатських об'єднань, перебувати на державній службі або службі в органах місцевого самоврядування, у штаті інших юридичних осіб, а також виконувати іншу оплачувану роботу, крім викладацької, наукової і творчої діяльності.

Законом України «Про нотаріат» чітко визначені особливості статусу, а також обмеження для фізичної особи, яка є нотаріусом.

Серед передбачених законом обмежень для нотаріуса, відсутнє таке обмеження, як бути засновником (учасником) господарського товариства. Створюючи будь-яке господарське товариство, особа, його засновник (учасник) створює абсолютно нового учасника цивільно-правових відносин, який має статус юридичної особи, діє відповідно до вимог чинного законодавства та його статуту самостійно, а також через свої статутні органи.

Крім того, відповідно до статті 100 Цивільного кодексу України право участі у товаристві є особистим немайновим правом і не може окремо передаватися іншій особі. Будь-яка фізична чи юридична особа може бути учасником (засновником) товариства, якщо це прямо не заборонено Конституцією чи законом.

Як вбачається зі статті 55 Господарського кодексу України, суб'єктами господарювання є:

1) господарські організації – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку;

2) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Згідно з вимогами статті 58 Господарського кодексу України суб'єкт господарювання підлягає державній реєстрації як юридична особа чи фізична особа-підприємець у порядку, визначеному законом.

Виходячи з наведених норм законодавства, нотаріус не може одночасно бути і нотаріусом, і фізичною особою – підприємцем та діяти самостійно від свого імені з метою отримання прибутку.

Стаття 79 Господарського кодексу України передбачає, що засновниками і учасниками товариства можуть бути суб'єкти господарювання, інші учасники господарських відносин, зазначені у статті 2 цього ж Кодексу, а також громадяни, які не є суб'єктами господарювання. Обмеження щодо заснування та участі в господарських товариствах суб'єктів господарювання або інших осіб встановлюються цим Кодексом, іншими законами.

Товариством з обмеженою відповідальністю є господарське товариство, що має статутний капітал, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів.

Вклади, внесені засновниками (учасниками) товариства, є власністю самого товариства, як юридичної особи. Відповідно, засновник (учасник) товариства отримує корпоративні права, зміст яких передбачений статтею 167 Господарського кодексу України. Так, корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами. Засновник особисто не веде господарську діяльність, пов'язану з функціонуванням товариства.

Особливу увагу слід звернути на те, що відповідно до частини 2 статті 167 Господарського кодексу України володіння корпоративними правами не вважається підприємництвом. Законом можуть бути встановлені обмеження для певних осіб щодо володіння корпоративними правами та/або їх здійснення.

Нотаріальний практикум

Як приклад, проведемо аналіз законодавства, що за аналогією норм регулює правовий статус народного депутата. Відповідно до статті 78 Конституції України народні депутати України не можуть мати іншого представницького мандата, бути на державній службі, обіймати інші оплачувані посади, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку. Передбачені обмеження пов'язані з правовим статусом народного депутата, подібні до обмежень, що стосуються й зайняття нотаріальною діяльністю, оскільки як народні депутати, так і нотаріуси не можуть займатися підприємницькою діяльністю.

У Рішенні Конституційного суду України від 13.03.2012 № 6-рп/2012 у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини першої статті 7, пункту 2 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» за результатом проведеного аналізу норм щодо заборони займатися підприємницькою діяльністю, вказується на неприпустимість позбавлення народних депутатів права володіти корпоративними правами (а отже, бути засновником товариства): «особи, уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, як і інші фізичні та юридичні особи, мають право володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю, у тому числі з метою набуття та реалізації корпоративних прав.

Особи, уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, як і інші фізичні та юридичні особи, мають право володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю, у тому числі з метою набуття та реалізації корпоративних прав. У преамбулі Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи від 24 лютого 2000 року № R (2000) 6 зазначається, що хоч публічні службовці і наділені особливими правами та обов'язками для виконання функцій держави, однак, вони є громадянами, а тому за ними слід визнавати ті ж права, що й за іншими громадянами, у тій мірі, у якій це можливо. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб також допускає здійснення державними посадовими особами діяльності, спрямованої на отримання фінансового прибутку (пункт 5); в той же час державні посадові особи зобов'язані утримуватись від володіння фінансовими, комерційними або іншими аналогічними інтересами, які є несумісними з їх посадою, функціями, обов'язками або їх виконанням (пункт 4)».

Подібний висновок міститься також у листі Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва «Щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності» від 31.05.2006 № 3976, а саме, народні депутати можуть бути засновниками підприємств, установ, організацій.

Тому, враховуючи подібність законодавчих обмежень щодо зайняття нотаріальною діяльністю та набуття статусу народного депутата, можна провести аналогію при визначенні тих видів діяльності, якими нотаріуси вправі займатися.

Підсумовуючи вищевикладене, закон не містить заборони щодо участі нотаріуса в господарських товариствах. Дохід, отриманий нотаріусом, як засновником (учасником) товариства, не можна вважати незаконним або розцінювати його як отримання неправомірної вигоди.

Нотаріальна палата України вважає за необхідне зауважити, що вищевказана правова позиція сформована у межах повноважень НПУ та на виконання вимог, встановлених частинами першою та четвертою статті 16 Закону України «Про нотаріат», Статутом Нотаріальної палати України, і не може бути сприйнятою як тлумачення чинного законодавства.

**Голова Комісії НПУ з аналітично-методичного забезпечення
нотаріальної діяльності**

Дмитро КИРИЛЮК

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЗБІР ТА ПЛАТА ЗА ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПІДПРИЄМЦІВ ТА ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ

РОЗМІРИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗБОРУ			
Вид державної реєстрації	Ставки прив'язка до прожиткового мінімуму для працездатних осіб (1600 гривень з 01.01.2017)	Округлена сума	
державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу (крім громадських об'єднань та благодійних організацій), що містяться в Єдиному державному реєстрі, крім внесення змін до інформації про здійснення зв'язку з юридичною особою	0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб	480 гривень (100%)	
		288 гривень (60%)	192 гривень (40%)
державна реєстрація змін до відомостей про громадське об'єднання чи благодійну організацію	0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб	160 гривень (100%)	
		96 гривень (60%)	64 гривень (40%)
державна реєстрація змін відомостей про прізвище, ім'я, по батькові або місцезнаходження фізичної особи - підприємця	0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб	160 гривень (100%)	
		96 гривень (60%)	64 гривень (40%)

ПЛАТА ЗА НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПІДПРИЄМЦІВ ТА ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ У СКОРОЧЕНІ СТРОКИ

Вид державної реєстрації	Розмір плати	Строк	Округлена сума	Розрахунок адміністративного збору
проведення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу (крім громадського формування), крім внесення змін до інформації про здійснення зв'язку з юридичною особою	у подвійному розмірі адмін. збору за відповідну реєстрацію	протягом 6 годин	960 гривень	0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб = 480 гривень (100%)
				288 гривень (60%)
проведення державної реєстрації змін до відомостей про прізвище, ім'я, по батькові або місцезнаходження фізичної особи – підприємця		протягом 6 годин	320 гривень	0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб = 160 гривень (100%)
				96 гривень (60%)
проведення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу (крім громадського формування), крім внесення змін до інформації про здійснення зв'язку з юридичною особою	у п'ятикратному розмірі адмін. збору за відповідну реєстрацію	протягом 2 годин	2400 гривень	0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб = 480 гривень (100%)
				288 гривень (60%)
проведення державної реєстрації змін до відомостей про прізвище, ім'я, по батькові або місцезнаходження фізичної особи - підприємця		протягом 2 годин	800 гривень	0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб = 160 гривень (100%)
				96 гривень (60%)

ПЛАТА ЗА НАДАННЯ ВІДОМОСТЕЙ З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ

Адміністративна послуга	Ставка	Округлена сума
за надання витягу в паперовій формі	0,05 прожиткового мінімуму для працездатних осіб	80 гривень

Довідково

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» від 21.12.2016 № 1801-VIII з 1 січня 2017 року встановлено прожитковий мінімум для працездатних осіб у розмірі - 1600 гривень.

Розгляд документів, поданих для державної реєстрації та проведення інших реєстраційних дій щодо юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців здійснюється протягом 24 годин після надходження документів, поданих для державної реєстрації та проведення інших реєстраційних дій, крім вихідних та святкових днів (п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 № 755-IV (далі - Закон № 755-IV).

Державна реєстрація відповідно до частини третьої статті 26 Закону № 755-IV може проводитися у скорочені строки. Підстави, порядок та розмір плати за проведення державної реєстрації у скорочені строки встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розмір плати за проведення державної реєстрації змін до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, у скорочені строки встановлено постановою Кабінету Міністрів України «Про надання послуг у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у скорочені строки» від 25 грудня 2015 р. № 1133 (далі - Постанова №1133).

Державна реєстрація у скорочені строки проводиться виключно за бажанням заявника у разі внесення ним додатково до адміністративного збору відповідної плати у розмірах, передбачених пунктом 1 цієї постанови (п. 3 Постанови № 1133).

Адміністративний збір не справляється за державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, фізичну особу - підприємця та громадське формування, що не має статусу юридичної особи, у тому числі змін до установчих документів, пов'язаних з приведенням їх у відповідність із законами України у строк, визначений цими законами (абз. 12 ч. 1 ст. 36 Закону № 755-IV).

За виправлення технічної помилки, допущеної з вини заявника, справляється адміністративний збір у розмірі 30 відсотків адміністративного збору, встановленого ч. 1 ст.36 Закону № 755-IV.

У разі відмови в державній реєстрації адміністративний збір не повертається (ч. 3 ст. 36 Закону № 755-IV).

Плата за проведення державної реєстрації у скорочені строки повертається заявникові виключно у разі ненадання послуг з державної реєстрації у строки, передбачені пунктом 1 Постанови № 1133, з вини суб'єкта державної реєстрації, нотаріуса (п. 4 Постанови № 1133).

Як адміністративний збір та плата за надання відомостей з Єдиного державного реєстру, так само і плата за проведення державної реєстрації у скорочені строки справляються у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленому законом на 1 січня календарного року, в якому подаються відповідні документи для проведення реєстраційної дії або запит про надання відомостей з Єдиного державного реєстру, та округлюються до найближчих 10 гривень (ч.5 ст. 36 Закону № 755-IV, п. 2 Постанови № 1133).

Фінансове забезпечення приватних нотаріусів та акредитованих суб'єктів здійснюється за рахунок 60 відсотків коштів адміністративного збору, що залишається у приватних нотаріусів або акредитованих суб'єктів, які здійснили державну реєстрацію (ч. 3 ст. 37 Закону № 755-IV).

Державні органи, у тому числі суди, органи Національної поліції, органи прокуратури, органи Служби безпеки України, а також органи місцевого самоврядування та їхні посадові особи звільняються від справляння адміністративного збору за державну реєстрацію та від плати за надання відомостей з Єдиного державного реєстру через портал електронних сервісів (ч. 6 ст. 36 Закону № 755-IV), однак у разі проведення реєстраційних дій у скорочені строки державні органи не звільняються від внесення відповідної плати.

18 квітня 2017 року

**Підготовлено
відділом методичного забезпечення
та інформаційно-аналітичної роботи
Нотаріальної палати України**

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ
Професійна самоврядна організація

01004, м. Київ
вул. Антоновича, 7а
тел./факс: (044) 230-72-75,
E-mail: npu.in.ua@ukr.net
р/р № 26003010085291 в АТ «Укресімбанк»
МФО: 322313, Код ЄДРПОУ 38684025

THE NOTARY CHAMBER OF UKRAINE
Professional self-regulatory organisation

01004 Kiev, Ukraine,
Antonovich str., 7a
tel./ fax: +38 (044) 230-72-75,
E-mail: npu.in.ua@ukr.net
Acc. № 26003010085291 Ukreximbank
MFO 322313, Code 38684025

№ 29/5 « 12 » травня 2017 р.

Міністру юстиції України
Павлу ПЕТРЕНКУ

Шановний Павле Дмитровичу!

Нотаріальна палата України (далі - НПУ) у зв'язку зі зверненнями нотаріусів щодо незаконного витребування від них територіальними управліннями юстиції інформації про вчинені нотаріальні дії на підставі звернень прокуратури звертається до Міністерства юстиції України.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Повноваження Міністерства юстиції України (далі - Мін'юст) та його територіальних органів і органів прокуратури мають зовсім різний характер та реалізуються на підставі окремих нормативно-правових актів.

Однак, не зважаючи на те, що функціональне призначення вказаних державних органів є відмінним, останнім часом є поширеним залучення територіальних органів Мін'юсту до здійснення не властивої для них діяльності в контексті розслідування кримінальних справ.

Зокрема, є непоодинокі випадки направлення територіальними органами Мін'юсту нотаріусам запитів щодо надання інформації про вчинені нотаріальні дії за певний період (не рідко це рік чи декілька років), які стали підставою для здійснення державної реєстрації права власності на нерухоме майно. Як правило, вимагається надати інформацію із зазначенням дати вчинення нотаріальної дії, сторін правочину, відомостей про об'єкт нерухомого майна (площа, місце знаходження, вартість), підстави для внесення відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень тощо.

Також, подібні запити надходять не лише від посадових осіб прокуратури, але й від правоохоронних та фіскальних органів та Служби безпеки України. Функції таких органів, як і прокуратури, є відмінним від функцій Міністерства юстиції. У зв'язку з чим, залучення органів Міністерства юстиції до невластивої їм діяльності як у розслідуванні

кримінальних справ, так і щодо обліку податків та зборів чи іншої специфічної діяльності в контексті контролю за діяльністю нотаріусів є неправомірною, адже виходить за межі визначених законом повноважень Мін'юсту.

Слід зазначити, що інформація, яку вимагають надати територіальні органи Мін'юсту, згідно з чинним законодавством має особливий статус, а саме підпадає під поняття «нотаріальна таємниця». Так, відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону «Про нотаріат» *нотаріальною таємницею* є сукупність відомостей, отриманих під час вчинення нотаріальної дії або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо.

Особливістю такої інформації є те, що відповідно до абз. 3 ст. 5 Закону «Про нотаріат» нотаріус зобов'язаний *зберігати в таємниці відомості, одержані ним у зв'язку з вчиненням нотаріальних дій*.

Такі відомості, згідно з кримінальним процесуальним законодавством мають спеціальний статус, а саме належить до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю. Так, відповідно до ст. 162 КПК до охоронюваної законом таємниці, яка міститься в речах і документах, належать, з поміж іншого, відомості, які можуть становити *таємницю вчинення нотаріальних дій*.

Чинне законодавство чітко регламентує здійснення кримінальних процесуальних дій, щодо отримання доступу до інформації, і зокрема до охоронюваної законом таємниці.

Особливістю вирішення питань щодо доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, є те, що сторона кримінального провадження (зокрема слідчий, прокурор) повинен *додатково довести можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів* (ч. 6 ст. 163 КПК).

В ухвалі слідчого судді суду має бути зазначено зокрема:

- назва, опис, інші відомості, які дають можливість визначити речі і документи, до яких повинен бути наданий тимчасовий доступ;
- розпорядження надати (забезпечити) тимчасовий доступ до речей і документів зазначених в ухвалі особі та надати їй можливість вилучити зазначені речі і документи, якщо відповідне рішення було прийнято слідчим суддею, судом.

Таким чином, доступ до документів, що становлять нотаріальну таємницю при здійсненні процесуальних дій в кримінальному провадженні чітко регламентований законодавством. Надсилання запитів посадовими особами прокуратури (правоохоронних чи фіскальних органів, СБУ) в Міністерство юстиції України і його територіальні органи щодо надання нотаріусами відомостей, які містять охоронювану законом таємницю, як було вказано вище, *суперечить встановленій законом процедурі отримання відповідної інформації*.

Натомість, не зважаючи на цей факт є непоодинокі випадки, коли територіальні органи Мін'юсту направляють вимоги нотаріусам про надання відповідної інформації, обґрунтовуючи це наявними запитами посадових осіб прокуратури (правоохоронних чи фіскальних органів, СБУ) положеннями ст. 5 і ст. 8 Закону «Про нотаріат».

Слід зазначити, що сам запит від посадової особи прокуратури чи слідчого (правоохоронних чи фіскальних органів, СБУ) на отримання від нотаріуса відомостей, що містить охоронювану законом таємницю без дотримання положень кримінального процесуального законодавства є **таким, що не відповідає закону.**

Міністерство юстиції і його територіальні органи мають визначені законом повноваження, що передбачають контроль за діяльністю нотаріусів, що зокрема передбачено окремими положеннями статей 5 і 8 Закону «Про нотаріат».

Так, у ст. 5 вказаного закону відповідна норма закріплена у абзаці 8, відповідно до якого, нотаріус зобов'язаний надавати документи, інформацію і пояснення на вимогу Міністерства юстиції України, Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі при здійсненні ними повноважень *щодо контролю за організацією діяльності та виконанням нотаріусами правил нотаріального діловодства.*

Відповідно до цієї норми, нотаріус зобов'язаний надавати документи, інформацію і пояснення, ***що стосуються організації нотаріальної діяльності та виконанням нотаріусами правил нотаріального діловодства, а не відомості, що містять нотаріальну таємницю в контексті кримінального провадження, обліку доходів і зборів чи іншого виду діяльності правоохоронних чи фіскальних органів та СБУ.***

У ст. 8 Закону «Про нотаріат», на яку також є посилання в обґрунтуванні необхідності надання нотаріусом вказаних відомостей, відповідна норма закріплена у частині 12, відповідно до якої на вимогу Міністерства юстиції України, Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі з *метою регулювання організації нотаріальної діяльності* нотаріуси видають підписані ними копії документів та витяги з них, а також пояснення нотаріусів у строк, встановлений цими органами.

Тобто, нотаріуси ***видають підписані ними копії документів та витяги з них, а також пояснення нотаріусів у строк, встановлений органами Мін'юсту, з метою регулювання організації нотаріальної діяльності.***

На підставі викладеного можна констатувати незаконність вимог територіальних органів Міністерства юстиції про надання нотаріусами відомостей про вчинені нотаріальні дії на підставі запиту посадових осіб прокуратури (правоохоронних чи фіскальних органів, СБУ). Міністерство юстиції і його територіальні органи можуть вимагати від нотаріусів надати інформацію і документи лише в контексті визначених законом повноважень

Документи

щодо контролю за організацією нотаріальної діяльності та виконанням нотаріусами правил нотаріального діловодства, а не в контексті проведення кримінальних процесуальних дій, порядок здійснення яких визначається спеціальним законодавством.

Крім того, є окрема практика проведення управліннями юстиції перевірок організації роботи нотаріусів на підставі звернень правоохоронних чи фіскальних органів, СБУ. Натомість проведення відповідних перевірок врегульовано законодавством, зокрема Порядком проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства, затвердженим Наказом Міністерства юстиції України від 17.02.2014 № 357/5.

У відповідності з вказаним нормативним актом, перевірки проводяться згідно з графіком проведення перевірок (планова перевірка), або за результатами попередньої перевірки або за дорученням Міністерства юстиції чи головного управління юстиції (позапланова комплексна, цільова або контрольна перевірка).

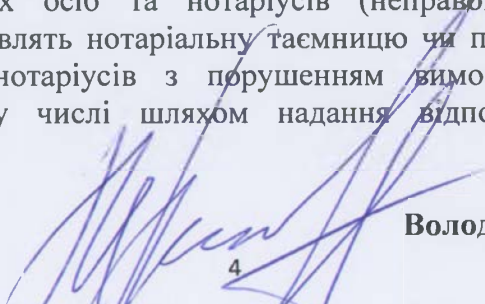
Згідно з п. 14 зазначеного Порядку, перевірка за зверненнями фізичних та юридичних осіб проводиться у межах предмета звернення та повноважень Міністерства юстиції, головного управління юстиції шляхом витребування від державної нотаріальної контори, державного нотаріального архіву, приватного нотаріуса (особи, яка заміщує тимчасово відсутнього нотаріуса) необхідних документів та відомостей, що стосуються фактів, викладених у такій інформації, та письмових пояснень нотаріуса або з виїздом за місцезнаходженням державної нотаріальної контори, державного нотаріального архіву, робочого місця приватного нотаріуса.

Крім того, у разі необхідності за дорученням Міністра юстиції може проводитися позапланова перевірка в загальному порядку проведення перевірок, визначеному вказаним Порядком.

Виходячи з цього, Нотаріальна палата України звертає увагу на те, що запити правоохоронних чи фіскальних органів, прокуратури, СБУ можуть проводитись лише у межах предмета звернення та повноважень Міністерства юстиції, головного територіального управління юстиції. Позапланові перевірки можуть проводитись за дорученням Міністра юстиції.

У зв'язку з чим, Нотаріальна палата України просить Міністерство юстиції України вжити заходів щодо усунення зазначених порушень закону і недопущення відповідних дій, які порушують права і законні інтереси громадян, юридичних осіб та нотаріусів (неправомірне витребування відомостей, що становлять нотаріальну таємницю чи проведення перевірок організації роботи нотаріусів з порушенням вимог законодавства) у подальшому, в тому числі шляхом надання відповідного офіційного роз'яснення.

Президент

Володимир МАРЧЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ**

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103 код ЄДРПОУ 40381452

05.05.2017 № 33-00/чч/06/17
На № _____ від _____

Нотаріальна палата України

вул. Антоновича, 7-а, м. Київ, 01004

У Національному агентстві з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) розглянуто лист від 24.03.2017 № 20/3 та повідомляється про таке.

До суб'єктів декларування Законом України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) віднесено осіб, зазначених у пункті 1, підпунктах «а» і «в» пункту 2, пунктах 4 і 5 частини першої статті 3 цього Закону, інших осіб, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону (стаття 1 Закону).

Згідно із підпунктом «б» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, до суб'єктів, на яких поширюються дія цього Закону, відносяться, зокрема, нотаріуси, як особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги.

З огляду на зазначене вбачається, що нотаріуси не віднесені до переліку суб'єктів декларування, визначеному у статті 1 Закону.

У той же час, суб'єктами декларування є, зокрема, посадові особи юридичних осіб публічного права (підпункт «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону).

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 81 Цивільного кодексу України, юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування.

Статтею 17 Закону України «Про нотаріат» визначено, що державні нотаріальні контори створюються і ліквіднуються Міністерством юстиції України. Державна нотаріальна контора є юридичною особою, яка створюється та реєструється у встановленому законом порядку. Очолює державну нотаріальну контору завідуючий, який призначається із числа осіб, які мають свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю.

Згідно із пунктом 3 Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю, затвердженого Рішенням Національного агентства від 11.08.2016 № 3, під «посадовими особами юридичних осіб публічного права» (відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону) слід розуміти працівників юридичних осіб публічного права, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції.

Визначальним при цьому є обсяг функцій (обов'язків) відповідного працівника.

Заступник Голови

Р. Раденький

0-2985-1

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ
Професійна самоврядна організація

01004, м. Київ
вул. Антоновича, 7а
тел./факс: (044) 230-72-75,
E-mail: npu.in.ua@ukr.net
р/р № 26003010085291 в АТ «Укресімбанк»
МФО: 322313, Код ЄДРПОУ 38684025

THE NOTARY CHAMBER OF UKRAINE
Professional self-regulatory organisation

01004 Kiev, Ukraine,
Antonovich str., 7a
tel./ fax: +38 (044) 230-72-75,
E-mail: npu.in.ua@ukr.net
Acc. № 26003010085291 Ukreximbank
MFO 322313, Code 38684025

Головам відділень НПУ

№ 23/2 « 06 » к.Вінниця 2017р.

Шановні колеги!

Повідомляю, що з метою реалізації завдань, передбачених статутом Нотаріальної палати України (далі – НПУ) та задля належного висвітлення її діяльності серед громадськості та у засобах масової інформації, з 1 квітня 2017 року **інформаційним медіа-партнером НПУ стало щотижневє юридичне видання «Закон і Бізнес»**, про що сторони підписали Меморандум про співробітництво (далі – Меморандум).

Газета «Закон і Бізнес» - одне з найстаріших в Україні видань правової спрямованості. У газеті розміщуються інформаційні та аналітичні матеріали правової та економічної тематики, проводиться моніторинг законотворчого процесу в Україні, нормативно-правових актів міністерств і відомств, судової практики, а також рішень Європейського суду з прав людини.

Меморандум передбачає постійне висвітлення в газеті та на інформаційному ресурсі в мережі Інтернет актуальних питань нотаріальної діяльності, коментарів, статей, новин, інформації про заходи НПУ, а також інтерв'ю за участі керівництва Палати та голів територіальних представництв.

Меморандум передбачає пільгові умови (до 30% знижки) для редакційної передплати на газету «Закон і Бізнес»:

- 1 міс. – 95,00 грн;
- 6 міс. – 480,00 грн;
- 12 міс. – 975 грн;

Передплату можна здійснити, надіславши на електронну адресу: info@zib.com.ua заявку з темою «редакційна передплата для нотаріусів», вказавши:

- *ПІБ одержувача газети;*
- *Адресу, за якою Ви бажаєте отримувати газету;*
- *Період передплати за місяцями (на 1,3,6, 12 місяців).*

Після чого Вам на електронну пошту буде надіслано рахунок, який Ви зможете оплатити у відділенні будь-якого банку.

Прошу довести до відома цю інформацію нотаріусам ввіреного Вам відділення НПУ та розмістити на сайті.

Президент

Володимир МАРЧЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ»**

вул. Бульварно-Кудрявська, 4, м. Київ, 04053
E-mail: inbox@nais.gov.ua

тел.: (044) 206-71-38
факс: (044) 206-71-28

від « 04 » 04 2017 р.
вих. № 1502/08.2-14

**Президенту Нотаріальної
палати України
Марченку В.М.**

вул. Антоновича, 7а, м. Київ 01004

Шановний Володимире Миколайовичу!

У зв'язку із залученням державного підприємства «Національні інформаційні системи» (далі – ДП «НАІС») до опрацювання Вашого листа від 17.02.2017 № 14/2 щодо роботи Єдиного реєстру боржників (далі – ЄРБ), в межах компетенції, повідомляємо наступне.

Відповідно до норм Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.08.2016 № 2432/5, ДП «НАІС» 05.01.2017 впровадило веб-сайт ЄРБ, який доступний за посиланням <http://erb.nais.gov.ua/>. На зазначеному ресурсі забезпечено можливість пошуку і перегляду інформації про невиконані майнові зобов'язання боржників, яка внесена в автоматизовану систему виконавчого провадження з моменту запуску програмного забезпечення в робочу експлуатацію. Результат виконаного пошуку можливо скопіювати та роздрукувати шляхом використання стандартних функцій браузера.

Одночасно інформуємо, що ДП «НАІС» продовжується здійснення заходів щодо вдосконалення роботи ЄРБ, зокрема, в частині механізму друку.

З повагою

Генеральний директор

С.С. Лур'с

УКРАЇНА

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ РЕЄСТРАЦІЇ

вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01044, тел.(044) 279-20-14, Call-центр (044) 15-51
E-mail: org@dpr.km.gov.ua, код ЄДРПОУ 40452947

31.03.2017 № 774/06/17-663
на № від

Президенту Нотаріальної палати
України
Марченку В.М.
вул. Антоновича, 7-а, м. Київ, 01004

Щодо строків розгляду запитів

Шановний Володимире Миколайовичу!

Відповідно до пункту 1.8 глави 2 розділу 2 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 №296/5, з метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недієздатних чи обмежено дієздатних осіб на користування відчужуваними житловим будинком, квартирою, кімнатою або їх частиною нотаріуси направляють запити про зареєстрованих осіб до відділу реєстрації місця проживання фізичних осіб відповідної районної в місті Києві держадміністрації.

Статтею 46 Закону України "Про нотаріат" від 02.09.1993 № 3425-XII передбачено надання відомостей та документів, необхідних для вчинення нотаріальних дій, в строк визначений нотаріусом. Цей строк не може перевищувати одного місяця.

Наразі відбувається процес передачі картотек реєстраційного обліку фізичних осіб від житлово-експлуатаційних організацій до районних в місті Києві держадміністрацій, а також формування та впровадження інформаційної системи «Реєстр територіальної громади міста Києва» через це відділи реєстрації місця проживання фізичних осіб районних в місті Києві держадміністрацій перевантажені та мають великий обсяг роботи.

У зв'язку з викладеним та з метою уникнення соціальної напруги, просимо довести до відома нотаріусів м. Києва, що строк надання відповіді на запити нотаріусів не може бути менше 5 робочих днів з моменту надходження.

З повагою

Директор

Н. Мельник

Інформаційний лист щодо змін до порядку оподаткування спадщини/дарунків

від 23.03.2017 р.

23 лютого 2017 року Верховною радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування спадщини» № 1910-VIII (далі – Закон №1910- VIII).

Вказаним Законом внесено зміни до пункту 14.1.263 статті 14 Податкового кодексу України, яким виключно для цілей оподаткування податком на доходи фізичних осіб надається визначення понять членів сім'ї фізичної особи першого та другого ступеня споріднення.

Зокрема вводиться такий поділ:

- **членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення** для цілей розділу IV Податкового кодексу України вважаються її батьки, її чоловік або дружина, діти такої фізичної особи, у тому числі усиновлені.
- **членами сім'ї фізичної особи другого ступеня споріднення** для цілей розділу IV Податкового кодексу України вважаються її рідні брати та сестри, її баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.

Відповідно до статті 1261 Цивільного кодексу України у **першу чергу** спадкування входять діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті, той з подружжя, який його пережив, та батьки. До **другої черги** спадкування статтею 1262 ЦК України віднесено рідних братів та сестер спадкодавця, його бабу та діда як з боку батька, так і з боку матері.

Статтею 174 Податкового кодексу України визначаються ставки, за якими оподатковуються об'єкти спадщини. До прийняття Закону №1910- VIII за нульовою ставкою оподатковувалася виключно вартість власності, що успадковується членами сім'ї спадкодавця першого ступеня споріднення, до якого Податковим кодексом України відносились: батьки фізичної особи, чоловік або дружина, діти, у тому числі усиновлені. Інші члени сім'ї фізичної особи вважались такими, що мають другий ступінь споріднення.

Законом №1910- VIII надано визначення другому ступеню споріднення, до якого включено, окрім спадкоємців другої черги за законом відповідно до Цивільного кодексу України, ще онуків, та визначено нульову ставку податку на доходи.

Відповідно **за нульовою ставкою буде оподатковуватись дохід**, отриманий від прийняття **у спадщину** майна спадкоємцями фізичними особами, які є родичами зі спадкодавцем першого або другого ступеня споріднення, до яких віднесено:

- батьків фізичної особи,
- її чоловіка або дружину,
- дітей такої фізичної особи, у тому числі усиновлених,
- її рідних братів та сестер,
- її бабу та діда з боку матері і з боку батька,
- онуків.

Законом №1910- VIII визначається також окремі положення оподаткування доходу отриманого платником податку як дарунок (або в результаті укладення договору дарування) від фізичних осіб. До прийняття Закону оподаткування **всіх** доходів від договору дарування здійснювалося за правилами оподаткування спадщини. Згідно з новою редакцією пункту 174.6 статті 174 Податкового кодексу України відбувається уточнення переліку об'єктів дарування: вони прирівнюються до переліку об'єктів спадщини визначених в пункті 174.1. цієї ж статті.

Стосовно правил оподаткування доходів від договору дарування вони залишаються тотожними: оподаткування здійснюється за правилами встановленими для оподаткування спадщини.

Відповідно **за нульовою ставкою буде оподатковуватись дохід**, отриманий фізичною особою від прийняття **в дарунок** майна на підставі договору дарування укладеного між родичами першого та другого ступеня споріднення, до яких віднесено:

- батьків фізичної особи,
- її чоловіка або дружину,
- дітей такої фізичної особи, у тому числі усиновлених,
- її рідних братів та сестер,
- її бабу та діда з боку матері і з боку батька,
- онуків.

При спадкуванні або прийнятті в дарунок майна нерезидентами, або від нерезидентів застосовується ставка податку відповідно пункту 174.2.3. Податкового кодексу України і врахування ступеня споріднення не передбачено.

Статтю 174 Податкового кодексу України Законом №1910- VIII доповнено пунктом 174.8, яким передбачається, що у разі спадкування будь-яких об'єктів спадщини/дарунків, які оподатковуються за нульовою ставкою, оціночна вартість таких об'єктів з метою оподаткування не визначається. В інших випадках отримання доходів у вигляді об'єктів спадщини/дарунків об'єктом оподаткування є оціночна вартість таких об'єктів спадщини/дарунків, визначена згідно із законом.

Необхідно також звернути увагу на встановлення вказаним Законом вимоги зазначення нотаріусом суми доходу у вигляді вартості успадкованого/подарованого майна, отриманого платником податку, зазначеним у підпункті 174.2.2 пункту 174.2 статті 174 Податкового кодексу України, при поданні інформації про видані свідоцтва про право на спадщину або посвідчені договори дарування.

Закон №1910- VIII відповідно до перехідних положень набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та **застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунку**.

Голова Комісії НПУ
з питань співробітництва з органами
державної влади та місцевого самоврядування

О.М. Оніщук

Виконавець:
О. Кирилук, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, член комісії

Інформаційний лист щодо отримання інформації про зареєстрованих у житловому приміщенні осіб

Нотаріальна палата України (далі - НПУ) у зв'язку з неодноразовими зверненнями нотаріусів м. Києва щодо проблем при отриманні інформації про зареєстрованих у житловому приміщенні осіб повідомляє про таке.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11 грудня 1984 р. № 470 і Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. № 117» від 23.11.2016 № 861 було виключено Додаток № 2 до Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, а саме Довідку з місця проживання про склад сім'ї та прописку.

Разом з тим, підпунктом 1.8 пункту 1 глави 2 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, передбачено, що з метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недержавних чи обмежено дієздатних осіб на користування відчужуваними житловим будинком, квартирою, кімнатною або їх частиною нотаріус вимагає подачі йому довідки про склад сім'ї житлово-експлуатаційної організації, квартального комітету або іншого уповноваженого органу з питань реєстрації місця проживання.

Необхідність отримання такої інформації зумовлена вимогами частини четвертої статті 12 Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб та безпритульних дітей», в якій встановлено, що для вчинення будь-яких правочинів щодо нерухомого майна, право власності на яке або право користування яким мають діти, необхідний попередній дозвіл органів опіки та піклування, що надається відповідно до закону.

Таку інформацію нотаріуси отримували з довідки форми № 3, яка надавалася за зверненням зареєстрованої особи або власника житлового приміщення житлово-комунальною організацією, на балансі якої перебував відповідний багатоквартирний будинок.

Крім того, інформація з довідки про склад сім'ї була додатковим інструментом для встановлення кола спадкоємців при оформленні спадщини. Відповідно до статті 46-1 Закону України «Про нотаріат» нотаріус під час вчинення нотаріальних дій обов'язково використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру, а також Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, інших єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції України. Разом з тим, на сьогоднішній день доступ нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру не забезпечений.

Ситуація, яка склалася, викликає у нотаріусів численні запитання, оскільки відсутність інформації про зареєстрованих у житловому приміщенні малолітніх та неповнолітніх дітей та інших зареєстрованих осіб унеможливило посвідчення договорів щодо розпорядження нерухомим майном та ускладнює встановлення кола спадкоємців при оформленні спадщини.

На сьогоднішній день видача такої довідки не передбачена чинним законодавством. Питання реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування осіб в Україні регулюються постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру» від 02 березня 2016 року № 207, якою також встановлено форми необхідних для цього документів.

Реєстрація/зняття з реєстрації місця проживання/перебування здійснюється виконавчим органом сільської, селищної або міської ради, сільським головою (у разі коли відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено) на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради.

Пунктом 15 Правил реєстрації місця проживання встановлено, що до створення реєстру територіальної громади картотеки з питань реєстрації осіб, які передані відповідному органу реєстрації, ДМС, житлово-експлуатаційними організаціями та іншими підприємствами, установами та організаціями, що забезпечували ведення картотек з питань реєстрації фізичних осіб, підтримуються в актуальній реєстрації особи та адресною карткою особи за відповідними формами згідно з додатками 4 та 5.

Додаток 5 «Адресна картка» містить актуальну інформацію про всіх зареєстрованих в квартирі осіб. Окремо звертаємо увагу, що за особистим зверненням особи, яка є власником житлового приміщення, інформація про зареєстрованих осіб може бути надана тільки за згодою кожного з них.

Інформація щодо зареєстрованих осіб у житловому приміщенні без їх згоди надається виключно на запит нотаріуса при оформленні спадщини.

Крім того, станом на сьогодні, відповідно до абзацу 8 статті 3 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» документом, який видається органом реєстрації особи за її вимогою та підтверджує реєстрацію місця проживання або місця перебування особи, є довідка про реєстрацію місця проживання.

Форма довідки про реєстрацію місця проживання особи наведена у додатку № 13 до Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207.

Проте, ця форма передбачає інформацію лише щодо реєстрації місця проживання конкретної особи.

На підставі вищевикладеного, Нотаріальна палата України повідомляє, що нотаріус може отримати інформацію щодо зареєстрованих у житловому приміщенні осіб шляхом направлення відповідного запиту до органів з питань реєстрації місця проживання з урахуванням такого:

- при посвідченні договорів відчуження житлового будинку, квартири, кімнати або їх частини з метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недержавних чи обмежено дієздатних осіб на користування відчужуваними майно нотаріус у своєму запиті просить надати інформацію щодо реєстрації саме цих осіб;
- при встановленні місця відкриття спадщини нотаріус надає запит (форма запиту передбачена додатком 3 до Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207 (далі - Правила), у відповідь на який отримує довідку про реєстрацію місця проживання спадкодавця за формою, передбаченою додатком 13 до Правил;
- при встановленні кола спадкоємців нотаріус у своєму запиті просить надати інформацію щодо всіх зареєстрованих у житловому приміщенні осіб.

Крім того, Нотаріальна палата України звертає увагу нотаріусів на доцільності зазначення у запиті про необхідність отримання саме інформації, а не довідки, а також конкретного отримувача інформації (зазначати ПІБ особи) та конкретного адресата.

Документи

Додаток 1

«___» _____ 201_ року
вих. № ____/____

Відділ з питань реєстрації місця проживання/
перебування фізичних осіб _____ районної
в місті Києві державної адміністрації

У зв'язку з посвідченням мною, приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу _____, договору купівлі-продажу **квартири номер _____, що розташована в будинку _____ по вулиці _____ у місті Києві**, яка належить на праві власності _____ на підставі _____, керуючись вимогами статті 46 Закону України «Про нотаріат», главою 7 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України та **з метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недієздатних чи обмежено дієздатних осіб** на користування житловим будинком, квартирою, кімнатою або їх частиною, що передбачено Законом України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей», Законом України «Про охорону дитинства», Правилами користування приміщеннями житлових будинків і гуртожитків, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 року № 5, прошу у встановленому законодавством порядку **надати інформацію щодо малолітніх та неповнолітніх дітей, недієздатних чи обмежено дієздатних осіб, зареєстрованих у зазначеній вище квартирі, якщо такі є, із зазначенням прізвищ, імен, по батькові та дат їх народження.**

Інформацію прошу надати _____.

**Приватний нотаріус
Київського міського
нотаріального округу**

Додаток 2

Приватний нотаріус Київського
міського нотаріального округу
(найменування, місцезнаходження
запитувача)

Відділ з питань реєстрації місця
проживання/перебування фізичних осіб
_____ районної в місті Києві
державної адміністрації

**ЗАПИТ
органу державної влади, підприємства, установи, організації,
закладу щодо доступу до персональних даних**

Відповідно до статті 16 Закону України «Про захист персональних даних» прошу надати відомості про **останню** реєстрацію місця проживання та інші персональні дані, що містяться в реєстрі територіальної громади/Єдиному державному демографічному реєстрі: прізвище

ім'я _____

по батькові _____

дата і місце народження _____

громадянство/підданство _____

документ, що підтверджує особу, _____

з метою оформлення спадщини після померлого _____ року _____ (ПІБ), відповідно до вимог статей 4, 46 Закону України «Про нотаріат».

(мета зазначається з посиланням на нормативно-правовий акт)

Спадова справа № _____, від _____ 20 __ р.

**Приватний нотаріус
Київського міського
нотаріального округу**

Документи

Додаток 3

«___» _____ 201__ року
вих. № _____/_____

**Відділ з питань реєстрації
місця проживання/перебування фізичних осіб
_____ районної в місті Києві
державної адміністрації**

У провадженні приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу _____ знаходиться спадкова справа №_____.

На підставі статей 4, 46 Закону України «Про нотаріат» прошу надати **інформацію про склад зареєстрованих осіб станом на _____** у квартирі № _____, що знаходиться в місті Києві по _____, будинок _____, з обов'язковим зазначенням прізвищ, імен, по батькові, дат народження, а також з вказівкою дати постановки на реєстраційний облік таких осіб.

Інформація необхідна для оформлення спадщини після померлого _____ року _____.

Відповідь на цей запит прошу надати в найкоротший строк.

Відповідь на цей запит прошу видати на руки пред'явнику даного запиту _____.

**Приватний нотаріус
Київського міського
нотаріального округу**

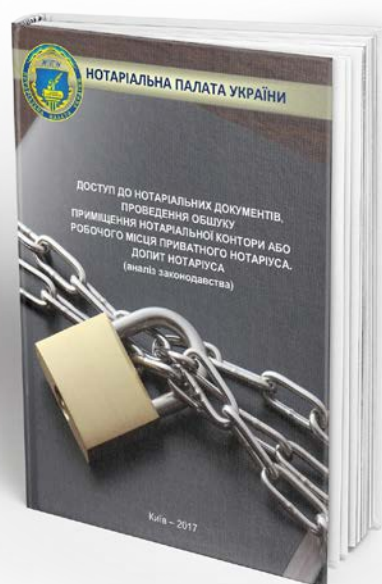
_____

ВИДАННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Єдина нотаріальна практика: методичні рекомендації, правові позиції за 2016 рік:

Збірник. – К.: ДВ «Преса», 2017. - 176 с.

Видання присвячено актуальним питанням нотаріальної практики. Збірник включає методичні рекомендації та правові позиції Нотаріальної палати України за 2016 рік, що були опрацьовані профільними комісіями НПУ та рекомендовані для застосування у практичній діяльності нотаріуса. Матеріали будуть корисними для вивчення та ознайомлення на заходах підвищення професійного рівня (кваліфікації) нотаріусів, а також рекомендовані для використання в навчальному процесі для студентів юридичних вузів, що здійснюють навчання за спеціальністю «Правознавство».

Доступ до нотаріальних документів, проведення обшуку приміщення нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса. Допит нотаріуса (аналіз законодавства): Методичний посібник / В. І. Бірюков – К.:

Нотаріальна палата України, 2017. – 47с.

У посібнику здійснено аналіз чинного законодавства України та наявних рекомендації по його застосуванню у сфері правовідносин, пов'язаних із тимчасовим доступом до документів, які містять відомості, що можуть становити таємницю вчинення нотаріальних дій (нотаріальних документів), проведення обшуку приміщення нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса і допиту нотаріуса.

Методичний посібник розрахований на нотаріусів та адвокатів, що здійснюють захист прав та представляють інтереси нотаріуса у взаємовідносинах з правоохоронними та судовими органами.

Взаємодія нотаріуса із засобами масової інформації: методичні рекомендації .– К.:

Нотаріальна палата України, 2017. – 16 с.

Проблемним питанням у відносинах між нотаріусом та представниками засобів масової інформації (ЗМІ) є збереження балансу між правом представника ЗМІ на отримання інформації та обов'язком нотаріуса зберігати нотаріальну таємницю. Кожен нотаріус повинен знати як співпрацювати зі ЗМІ.

З метою забезпечення гласності, прозорості та відкритості діяльності нотаріусів для громадськості, а також формування правильного розуміння у ЗМІ ролі нотаріуса та нотаріального самоврядування, а також з метою правильної і більш активної комунікації нотаріусів зі ЗМІ були розроблені ці рекомендації, з урахуванням ситуацій, що можуть виникнути під час спілкування нотаріуса з представниками ЗМІ.

Податки та збори в нотаріальній діяльності: законодавство та судова практика: Методичний посібник / О. А. Самощенко, В. І. Бірюков, – К.:

Нотаріальна палата України, 2017. – 69 с.

У посібнику висвітлено питання податкового контролю за звітністю нотаріусів з боку контролюючих органів. Зосереджена увага на окремих питаннях, щодо яких найчастіше у нотаріусів виникають спори з податковими органами.

Методичний посібник розрахований на нотаріусів та інших платників податків, які мають статус самозайнятих осіб, які провадять незалежну професійну діяльність. Може бути використаний фахівцями в галузі фінансів та оподаткування, науковцями, викладачами та спеціалістами-практиками у сфері адміністрування податків, зборів і платежів.

Захист прав нотаріусів при блокуванні доступу до Державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяжень:

Нотаріальна палата України, 2017. – 74 с.

У посібнику висвітлені питання процесуальних дій нотаріусів при блокуванні доступу до державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Зосереджена увага на окремих питаннях, щодо яких найчастіше у нотаріусів як державних реєстраторів виникають спори у зв'язку з рішеннями про блокування доступу до вказаного реєстру.

Практичний посібник розрахований на нотаріусів, а також може бути використаний правниками, науковцями, викладачами та спеціалістами-практиками у сфері нотаріального та процесуального права.

НОТАРІАЛЬНИЙ ГУМОР

***

Мужчина в банку читає товстезний договір іпотечного кредиту. Клерк:

- Ну як, ознайомились? Вас дещо непокоїть?

- Так, ось тут у розділі 12, параграф 185, пункт 23: «На лобі позичальника розпеченим залізом таврується логотип банку...»

***

Сер, ви отримуєте в спадок три мільйони доларів, палац і собаку!

- повідомив нотаріус.

- Якої породи собака? - поцікавився спадкоємець.

***

Музикант диктує нотаріусу заповіт:

- ... І ще я бажаю, щоб на моїх похоронах грав оркестр!

- Добре! А які твори ви хотіли б почути?

***

У конторі стовпотворіння, секретар, одночасно друкуючи і приймаючи документи, задає питання відвідувачеві:

- Вам на який термін довіреність оформляти?

- Ну, до кінця життя.

Секретар, не відриваючись від комп'ютера:

- Ага, зрозуміло, значить на три роки.

***

Реклама банку:

Найшвидше оформлення кредиту – за 1 годину і 2 документи: паспорт та заповіт.

***

Екзамен на юридичному факультеті в університеті Франції. Професор:

- Згідно чинного законодавства, нотаріально засвідчена копія має силу оригіналу. Чи можете Ви привести випадок, коли ця норма не діє?

Студент:

- Ну, наприклад, якщо мова йде про нотаріально засвідчену копію п'ятисотєврової банкноти...

АФОРИЗМИ ВІД НОТАРІУСІВ

- Лише заповіт покаже хто кого любив.
- Два спадкоємці – інтрига, три – Санта-Барбара.
- З довіри впливають лише обман, шахрайство, зрада, усе інше - лише з нотаріально засвідченої довіри.
- Найдорожча іпотека – глупість, за неї мушиш сплачувати найдорожче ...
- Найважливіший винахід в історії людства – письмовий договір. Він дозволяє людям викласти на папері усі причини, з яких вони не довіряють один одному.
- Найцінніша спадщина – гарна спадковість.

ШАНОВНІ НОТАРІУСИ!

Нотаріальна палата України звертає Вашу увагу на те, що журнал та інші видання готуються та виходять **за рахунок сплачених нотаріусами членських внесків**.

Сплачені Вами внески та відсутність заборгованості сприяє здійсненню всіх ініціатив та заходів, спрямованих на захист професії нотаріуса та підвищення його професійного рівня.

Дякуємо за підтримку і розуміння!

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ДЛЯ СПЛАТИ ЧЛЕНСЬКИХ ВНЕСКІВ НОТАРІУСАМИ:

АТ "Укресімбанк" в м. Києві
р/р 26003010085291
МФО 322313
код ЄДРПОУ 38684025

Призначення платежу: код платника податку _____,
ПІБ _____,
членські внески за (вказати період)

Розмір членських внесків нотаріусів:

2017 рік

3200,00 (266,67 грн щомісяця) - для приватних нотаріусів;

1600,00 (133,34 грн щомісяця) - для державних нотаріусів.

Сплата заборгованості за період:

01.05.2013 - 30.11.2013 – **669,06 грн** (95,58 грн щомісяця);

01.12.2013 - 31.08.2015 – **2131,50 грн** (101,50 грн щомісяця);

01.09.2015 - 30.04.2016 – **918,64 грн** (114, 83 грн щомісяця);

01.05.2016 - 30.09.2016 – **604,15 грн** (120,83 грн щомісяця).

01.10.2016 - 31.12.2016 – **344,49 грн** (114,83 грн щомісяця).

Журнал «Нотаріат України»

Загальнодержавне періодичне професійне видання

Засновник: Нотаріальна палата України

ISSN 2310-2330

Свідоцтво про державну реєстрацію

КВ 20060 – 9860Р від 05.07.2013

Видається 4 рази на рік

Редакція:

Леся Арнаутова – головний редактор, кандидат юридичних наук;

Марія Максименко – літературний редактор, коректор;

Віталій Карий – оператор комп'ютерної верстки, дизайнер.

Адреса редакції:

01004, м. Київ, Україна,

вул. Антоновича, 7А;

тел. (044) 230-72-82;

моб. (067) 496-81-61;

e-mail: press.npu@gmail.com

<http://npu.in.ua>

За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних відповідальність несуть автори публікацій.

Передрук статей тільки з дозволу редакції.